NĂM THỨ NĂM SỐ 1318

Mỗi số 0$06

THỨ NĂM 18 OCTOBRE 1934

Bước mới mươi

BÁO-QUÁN VÀ TÒA SOAN
72 Rue Lagrandière — Dây thép nói số 656

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-PHAN-LONG

Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-SÂM

GIÁ BÁO

MỘT NĂM	13$00
SÁU THÁNG	7 00
BA THÁNG	3 50
MỘT THÁNG	1 20
MỘT SỐ	0 60

BẤT BƯỚC SỮA NHÂU NESTLÉ
NESTLÉ & ANGLO-SWISS CONDENSED MILK CO. PARIS

THUẾ HUÊ LỢI

THÊM VÀO THUẾ THÂN, CHỚ KHÔNG CÓ THẾ CHO THUẾ - THÂN

Hỏi ý kiến quốc dân

Một việc sắp đem ra Hội-đồng Quản-hạt quyết định trong phiên nhóm này mà được dư-luận để ý đến nhiều hơn hết, ấy là món « thuế huê-lợi » để đánh những người Pháp Nam mà phân sắp vào hạng « hữu-sản » như điền chủ, thương-gia hay là người làm công-được hưởng số lương bổng đồng niên 720p.00.

Trong bài diễn-văn đọc bữa khai mạc Hội-đồng Quản-hạt, quan Thống-đốc Pagès mới vừa chỉ rõ ít cái đại ý về môn thuế huê-lợi nầy, thì liền có một vài tờ báo hô hào dấy dác cho nầy sanh ra một cái dư-luận sai lầm, chẳng khỏi anh em « vô sản » sau nầy phải chịu thất vọng. Những trước cái ngày được xem nổ các lập bố sơ của chánh-phủ đưa qua Hội-đồng, thì ngay như anh em chúng tôi cũng chưa biết rõ được cái « môn thuế huê-lợi nầy ra sao cả. Với bạn đồng-nghiệp *l'Indochine Nouvelle* đến hỏi ý kiến của tôi về « môn thuế » nầy tôi cũng có nói rõ rằng trước cái ngày mà chánh-phủ gởi bố sơ đến thì chúng tôi chưa rõ biết một cách chắc chắn về cái bổn ý của chánh-phủ ra sao, thì chúng tôi chưa quyết định được gì đặng cả.

Chánh-phủ sẽ đem quy thuế thân xuống rất hạ, rồi đem môn thuế huê-lợi mà trừ bỏ. Nếu thế thì quả thân anh em lao động, hầu không bất họ đóng một đồng cũng đã nhiều.

Rồi cũng chưa biết cái cử chỉ của cáo ông Hội-đồng Quản-hạt ra sao, mà có người đã muốn vu cho cáu nầy : « Vì cuộc bầu cử sắp đến nên các ông dân-biểu không dám tán-thành một việc thật là có lợi cho anh em lao-động mà rồi lại thiệt hại chúc ít cho cử-tri, phần đông đều là người « hữu sản ». Rồi cũng có người « nhiệt thành » lạm trong lác gần có cuộc tuyển-cử nầy định tổ-chức ra cuộc biểu-tình để khảng-cự lại với cái cử-chỉ của Hội-đồng quản-hạt mà họ vẫn chưa biết cái cử chỉ đó ra làm sao hết !

Hôm nay tôi đã đọc hai bổn dự-án của chánh-phủ, định trong năm 1935 sẽ dánh « thuế huê-lợi » của người Pháp và của người Nam ở đây, nên tôi tưởng quốc dân cũng biết rõ trước chỗ lợi hại, nhứt là về môn thuế của người bổn xứ.

Thuế thân hiện thời nặng vì đâu

Hiện thời người mình còn nạp thuế thân mỗi năm là 6$,00. Trong một hai hạt dân sự cũng có được nạp nhẹ hơn, nhưng phần nầy là phần ít, cái số 6$,00 thuế thân của dân nạp thì chia ra :

1· Công nho quân hạt Nam-kỳ : Thuế chánh. . . . . 1$,00
2· Công nho địa-hạt : Phụ trội . . . . . 0$,50
Chuộc 5 ngày công-sưu. . . . . 3$,00
3· Công nho làng : Chuộc canh và. . . . phụ trội. . . . . 1$,50

Vậy trong môn thuế thân mỗi năm mỗi đa phải nạp là 6$,00 đây

Xe lửa dụng xe hơi

Ngày 16 Octobre ở chợ - cũ Saigon tại ngã tư đường Georges Guynemer và đại lộ de la Somme chiếc xe ca-mi-ông số C. 5189 chạy sao quá sức rủi gặp xe lửa chở cũi chạy ngang thẳng không kịp nên leo lên lề cũ, ủi vào một cái va-gông và ngay bánh xe gần đến khi. Xe hơi bị hư chạy không được, vẫn còn nằm đó, hồi 11 giờ sớm mai ngày ấy nhà chuyên

Trò đời...

TRUNG-LẬP THỊ PHẢI ĐI HẰNG HẢI

Chắc độc giả biết bài thơ ngụ-ngôn « Con dợi và hai con chồn » của La Fontaine tiên sanh. Đăng-Giang lược thuật lại đây để cho độc-giả hiểu ý của Đông-Giang muốn nói trong bài nầy.

Buổi chiều kia, con dơi liệng đi liệng lại trên không, bỗng rủi sa vào hang của con chồn. Con chồn vốn ghét chuột xưa nay, nó chợt ra toan chụp con dơi mà nuốt :

— Giống mi đã công ta làm hại,
Sao cả gan dám lại nơi đây ?
Phải chăng chính chuột là mầy ?»

Dơi ta lanh trí bèn kiếm lời phỉnh phờ con chồn.

Dơi van lạy :

— Lượng cao soi xét,
Tôi thực không phải kiếp chuột mà.
Ai đâm đặt đồ sai-ngoa.
Trời sanh tôi quá vốn là loài chim.
Cũng đôi cánh hiển nhiên thượng tại,
Chúc vạn niên điểu loại cao bay ! »

Con chồn nghe con dơi nói lọt tai, tức thì tha cho con dơi bay về nhà. Vài hôm sau, dơi ta liền xảo chun vào hang của một con chồn khác. Con chồn nầy lại ghét chim, cũng làm bộ hỏi hắn muốn bắt dơi ta ăn thịt :

— Mầy là chim, tao vật chết tươi.

Con dơi nội vàng trả lời :

— Xin ngài nhìn kỹ hiểu tôi chiếu nào.
Chim có đủ vỏ mao mới phải,
Tôi vốn là thú loại xưa nay ;
Chúc xin Thữ quốc lâu dài.
Hoàng thiên hại hết những loài quiêu nhi. » (1)

Đời nay có nhiều người bắt chước con dơi. Tỉ như tờ báo Pháp L'Impartial (Trung-Lập), là cơ quan của nhà băng Đông Pháp. Báo nầy đặt dưới hiệu : Cơ-quan bênh vực lợi quyền Pháp ở Đông-Dương (Organe de défense des intérêts français en Indochine).

Trong một tuần, trừ ngày chủ nhựt ra, có sáu ngày báo L'Impartial bênh vực lợi quyền của nhà tư bản trọn

ĐĂNG GIANG

(1) Thơ ngụ ngôn của La Fontaine tiên sanh do ông Nguyễn văn Vĩnh dịch ra quốc văn.

(Coi qua trương 6)

Kết-quả của cuộc điều - tra

«SAO NGANG QUÁ VẬY»

Y như lời đăng trong báo bữa 13-10, dưới mục « Sao ngang quá vậy », chiều bữa hai mới rồi đây, ông cò quản nhì đã xử vụ xiết đồ của mấy người mướn nhà tại Khánh-hội.

Theo lời phán xử ấy thì chủ đất sẽ trả đồ lại cho người mướn nhà, nhưng bữa chiều đồ vẫn chưa thấy trả. Có một điều đáng chú ý là chủ đất đã hứa thường cho hai vợ chồng ông già một số tiền về cái nhà đã bị giỡ.

Hai vợ chồng ông già nầy không đứng đợi kiện chủ đất, mà sao chiều bữa thứ hai chủ đất lại hứa như vậy, có chăng là vì ông cò Chapuis đã đay chủ đất như thế chăng ?...

MỘT CUỘC ĐIỀU-TRA

XE THỔ - MỘ

(Tiếp theo và hết)

Vì bị xe Autobus giựt mối rất nhiều. Mỗi một ngày các anh em kiếm mỗi người chưng năm sáu cắt, ngày nào mưa, đắt lắm bị mất đồng hay một đồng bạc một đồng là cùng.

Với số tiền ấy anh em phải lần phải trả tiền nhà, tiền đất, tiền mua cỏ cho ngựa, nếu chủ xe nào có mướn người cầm cương thì lại phải trả tiền lương cho người cầm cương mỗi tháng bốn năm đồng nữa.

Đó là chưa nói tới cái vụ thuế xe, vì thuế xe nặng lắm, chủ xe nhiều người không thể bỏ ông hằng ngày mà trả.

Mỗi một chiếc xe mỗi năm phải trả tới 15p20 thuế, và mỗi bề tháng phải còn bị 3p50 nữa. Góp chung cả thảy, thành một năm mất về tiền thuế 29p20.

Ghé chưng ! xe chạy mỗi ngày độ năm sáu cắt — đã ăn — thế mà thuế nặng đường kia, thì anh em lao động nầy sống thế nào cho được.

Có nhiều anh em đánh xe phân là như thế nầy, tôi ngồi cũng phải.

— «Xe hơi sao không bắt đóng xe hơi thì người ấy giàu mới được.

— Mà bề họ giàu, với một cái thuế 20$,20 mỗi năm, như xe thổ mộ, thì họ trả thế nào lại không được. Vả lại họ giàu, với số tiền thuế ấy cũng không đến đổi lâm cho họ nghèo. Vậy mà sao không buộc hơi xe đóng thuế, lại cứ buộc xe thổ mộ và xe máy phải trả hoài. Như thế có phải là hiếp đáp cho đám dân nghèo nầy .... lắm ? Thân đám dân nghèo nầy là thân « chó », đâu có chết đi cũng không sao ?

« Còn thân của kẻ giàu là thân quí (? !) chết đi người là mất của xã hội một người có ích lợi (?)

Thật là những điều thiệt thòi, đâu ở phương-diện nào, đám dân nghèo luôn luôn cũng đều phải chịu cả.

Những lời phân bì, phiền trách ấy thật là đúng lắm.

Xe thổ mộ, đám dân nghèo nhờ nó mà dắp đổi hằng ngày, mà bị thuế nặng quá, thì thật khổ cho đám dân nghèo lắm. Dầu số công nhơ thành phố thiếu hụt mà phải đánh thuế đi nữa, thì cũng nên thương đám dân khổ sở kia, đám mưa

Dân-biểu Trung-kỳ yết kiến vua Bảo-đại và quan Khâm-sứ Grafleuil

Sáng bữa 15-10, mấy ông dân biểu Trung-kỳ đã tới yết kiến Bảo-đại tại bộ Lại.

Buổi chiều, mấy ông dân biểu lại đến viếng quan Khâm-sứ Grafleuil tại tòa Khâm, có dù quan viên trong văn phòng Khâm-sứ của ngài.

Quan Khâm-sứ có nói chuyện với mấy ông dân biểu, và trước hết ngài nói cuộc cải cách của Nam triều và cảm ơn các ông dân biểu đã hết lòng giúp sức.

Sau ngài yêu-cầu viên dân biểu khi bàn các vấn đề cần phải chú ý tới phương pháp tiết kiệm trong lúc kinh tế còn đang khủng hoảng đằng đai nầy.

Kết luận, ngài nói về sự quan hệ của các vấn đề kinh tế, và nhứt là về việc trồng tỉa phụ thuộc dâng có thể thêm nguyên liệu xuất cảng, như vậy nền kinh tế trong xứ mới đứng vững nổi.

Ông nghị-trưởng viện dân biểu đứng lên đọc diễn-văn trả lời, đại khái tỏ sự thực tâm cộng sự của đồng viện đối với chánh phủ Bảo hộ.

Trong cuộc tiếp kiến nầy có các quan đại thần Nam triều tới dự.

Một thành phố khoa học ở Nga

Vừa rồi báo *Izve ia* ở Nga có đăng tin rằng : gần thành Mốt-cu trên bờ sông Moskova, chánh-phủ Nga sẽ cất một cái thành phố để một cái viện nghiên cứu y-khoa thực nghiệm.

Trong cái thành nầy người ta sẽ nuôi 12 ngàn người, ở giữa thành sẽ có một tòa nhà to lớn để đủ ngàn kho sách, trong ấy có được 600 ngàn quyển. Trong cái tòa nhà nầy có một viện bảo tồn của viện y-khoa và một cái phòng hội nghị chứa được một ngàn 500 người.

Thành-phố nầy sẽ chia ra nhiều trại khác nhau để nghiên cứu riêng từng môn học.

Người ta sẽ đem ra 9 ngàn con chó, 7 ngàn con mèo, 21 ngàn con thỏ, 16 ngàn con heo Ấn-độ (cobayes), chuột cống, chuột nhỏ, ếch, v.v... để dùng thí nghiệm trong việc học.

(Thành-phố đự phòng trước 600 cái gương để cho bình nhơn. Từ đây trong viện nầy có đủ cả phương pháp y học mới phát minh sau hết, nhứt là những cái phòng khí hậu. Người ta làm ra khí hậu khác nhau để mỗi bình nhơn có thể thưởng thức được riêng thứ khí hậu thích hiệp với bình mình.

MỘT CẢNH ĐỊA-NGỤC Ở NGA

BỐN NGÀY TẠI THÀNH

Léningrad bên Nga

1

Tờ báo *Le Matin* vừa rồi có đăng bài kỉ-thuật một cuộc du-lịch ở thành Leningrad bên Nga. Tác-giả có miêu tả cái cảnh thương tâm thảm mục của thành-phố ấy chẳng khác gì cảnh địa-ngục vậy, chúng tôi xin dịch dưới đây cho chư độc-giả nhận lãm.

Hôm chúa nhựt 5 Aout, chiếc tàu *Galamitie* mà tôi đi, đến thành Leningrad, chúng tôi liền nghe một vài tiếng còi của một chiếc tàu ngoại-quốc thổi. Có người nói với chúng tôi rằng đó là chiếc tàu chở những nhà chuyên-trách Nga - Sô - Viếc. Chúng tôi vội và chạy lên cầu tàu, thấy một chiếc tàu rất đơ dầy mà chúng tôi phải lấy làm ngạc nhiên hết sức. Là cũ để có hình hiu hiu của chiếc tàu ấy đã phai màu thành màu hồng hồng.

Vẳng nghe trong tàu đưa ra như ông khoa, hành như đã tàn lắm rồi mà không được chăm rửa. Bon thuỷ thủ trong tàu ăn mặc dơ dáy không còn chỗ nói, lại có cái gương mặt ngênh ngênh trong khó thương lắm.

Các nhà chuyên trách Nga ngồi trong chiếc tàu ấy là mười bảy người, mà có người bên vô phúc đều ở trong cửa lỗ hẹp mà ra ra trên lên trên tàu. Bon nầy không bộ dáng gì vui vẻ hẳng, cách ăn mặc có chiến sách.

Người ta cho chúng tôi hay trước rằng nếu chúng tôi muốn đi dạo trong thành Leningrad thì phải có các nhà dẫn đạo du-lịch của chánh phủ Nga đặt đi mới được.

Người ta cung cấp cho chúng tôi hay trước rằng khi bước lên bờ thì phải khai rằng chúng tôi có đem mấy chụp hình theo và chúng tôi phải cho viên chức Nga thiết số hiệu của thứ máy chụp hình của chúng tôi.

Những cuộn phim mà chúng tôi sẽ quay được phải đem giao cho sở du lịch Nga và phải chịu tiền sở phí cứ một cuộn phim có hình là 3 quan rồi sở ấy mới in ra để kiểm-duyệt đến khi chúng tôi về đến Pháp rồi họ mới gởi trả cho những hình nào không bị kiểm duyệt bỏ.

Người ta buộc chúng tôi đưa giấy thông hành cho xem xét và nếu người ngoại quốc nào đã tỏ ra bang cử chỉ hay bàng vân từ sự nghịch với chế độ của Nga hay nhưng nhà đương đạo Nga thì bị đuổi trở về ngay không được rảo bước trong đất phận Nga.

Những giấy thông hành cho nhà chuyên trách Nga giữ con đến khi nào chúng tôi xuống tàu về nước họ mới trả, và họ cho chúng tôi một tấm cạt bang chữ Nga mà cho cược chúng tôi thôi. Những tấm cạt ấy, mỗi khi chúng tôi xuống tàu hay ở dưới tàu lên bờ phải trình cho người lính Nga đứng gác dưới tàu.

Một cảnh sau, chúng tôi mới đi bước vào trong thành-phố Leningrad ở trên bờ tàu có một dãy phố trước phát phới đủ các sắc cờ. Ấy là phong giấy của sở Du lịch của chánh - phủ Nga, cho tàu chúng tôi đậu trước sở ấy. Có một đội thủy - thủ ăn mặc của cơ Thủy - binh Nga đứng trước sở ấy để cho chúng tôi bước đến thì họ hô lên chào tôn cho « quốc triều Pháp » bằng giọng của ở Nga.

Người Nga họ cốt nghĩa với chúng tôi rằng ở Nga có ba thứ tiền : trước hết những hiệu tiêu-thu-xã để cung cấp vật dụng cho những người nào có giấy được đến lãnh, kế đến những tiệm của chánh phủ, do các quan-viên

H T thuật

(Coi qua trương 6)

SAU VỤ ÁM SÁT Ở MARSEILLE

Ông Lémery thế ông Chéron

Viên giám đốc mật thám mới

Bọn cựu chiến sĩ biểu-tình

Paris.— Thủ tướng Doumergue đã chọn ông thượng nghị viên Lemery thế cho ông Chéron làm tổng trưởng bộ hình. Hội đồng Nội các đã tán thành việc ấy.

Ông Lémery, thượng thư bộ hình sanh ở Martinique bổi năm 1874 và ông có chưn tại tòa án Paris hồi năm 189[illegible]

Vừa rồi ông làm Phó nghị trưởng ấy ban Ngoại giao. Ông Thuộc đăng Cấp tiến xã hội ở Thượng-nghị-viện

Theo lời yêu cầu của ông tổng trưởng Nội và Marchandeau, ông quản trưởng Bouches du Rhône là M. Charles Magny được bổ làm giám đốc sở mật thám Quốc gia thế cho ông Berthoin.

Dân Nam-tư-lập-phụ giận sở cảnh sát Pháp

Tin nói tổng thống Lebrun đi đến thành Belgrade làm cho dư luận ở Nam-tư-lập-phu rất xôn xao. Dân Nam-tư-lập-phu nói rằng nước Pháp làm vậy là để cho người Nam-tư-lập-phu quên cách thiếu sót bổn phận của sở cảnh sát Pháp trong việc bảo hộ sanh mạng của vua Alexandre. Dân chúng Nam - tư-lập-phu chẳng những cùng kích sở cảnh sát Pháp mà còn công kích đến cả nước Pháp nữa

Tổng-thống Lebrun sẽ đi cùng ba ông Tổng-trưởng trong tòa Nội-các đến Belgrade và ông sẽ cố gắng mà an ủi nơi tâm Nam tư-lập-phu.

Biểu tình ở Rennes

Có 15 ngàn cựu chiến sĩ biểu tình ở Rennes để phản khán việc bơ thờ của sở Cảnh sát Pháp có cái trách nhiệm phải kiểm xét người ngoại quốc ở Pháp.

Ông thượng nghị viên Goy có diễn thuyết trước dân biểu tình nói rằng sự bơ thờ ấy chẳng những làm nguyên - nhơn cho những vụ ám sát như vụ ở Marseille mà còn làm nguyên nhơn cho nạn thất nghiệp của người Pháp nữa, vì trong khắp có 500.000 người Pháp thất-nghiệp lại có hơn 2 triệu người ngoại quốc có phương sanh nhai và nội trong tháng September có đến 30.000 người ngoại quốc đến ở tại Pháp

Tìm kiếm bọn đồng lõa

Lính cảnh-sát tìm được trong rừng ở Rambouillet, cái từ-thi của một người tự-tử và chân là tử-thi của tên Malmy, tên đang-viên bao-chánh đã thoát khỏi tay sơn-dâm ở Fontainebleau, những việc nầy tin chắc hay không đích xác

Bắt được tên Malmy

Tên Sylvestre Malmy, trốn từ 4 ngày nay tại một cuộn rừng ở Fontainebleau đã bị bắt tại Melun.

Người ta biết nó là một tên đồng lõa trong vụ ám-sát ở Marseille.

Ông Poincaré tạ thế

Trong số báo hôm qua, chúng tôi có cho hay tin ông Poincaré đau. Điện tín ở Paris cho hay rằng ông Poincaré đã giựt hơi thở cuối cùng hồi 3 giờ rưỡi hôm

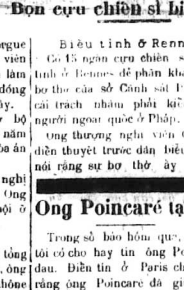

M. POINCARÉ

15 Octobre ở tại gia-quyến và những người đồng-sự của ông.

Nguyên hồi năm 1929 ông có bị mổ xẻ sau lại đến năm 1930, ông bị đau nặng rồi lành, bây giờ bịnh cũ ông phát trở lại.

Vụ ám sát ở Marseille làm cho ông bị đau đớn dữ lắm, và vì cái chết của vua Alexandre và của người Barthou của ông, mà ông không thể sao tự an ủi cho bớt cơn khổ-tâm được.

Khi hay tin ông tạ thế thì tổng thống Lebrun, Thủ tướng Doumergue và ông Tadieu đến vọng bái trước thi thể ông. Cộng chúng đến bu trước nhà ông rất đông.

Cái chết của ông Poincaré làm cho cả nước Pháp buồn rầu dữ lắm, nhứt là Thượng nghị viện

vì ông làm các bài biểu cho hạt Meuse tại Thượng - nghị - viện trong 20 năm nay. Ông năm nay hưởng thọ được 74 tuổi.

Tòa Nội-các đương tu liệu lễ quốc-táng. Đâu có cái tang thảm nữa, chớ tổng-thống Lebrun cũng không bỏ việc đi sang Belgrade để dự lễ quốc-táng vua Alexandre đâu. Thủ-tướng Doumergue định làm lễ quốc-táng vào bữa thứ bảy là hôm ông Lebrun ở Belgrade về.

Ông Poincaré sanh ở Bar-le-Duc hồm 20 Aout 1860 khi xuất thân ông làm Trang-sư tại tòa phúc án Paris.

Mới năm 1887, ông làm nguyên lão nghị-viên của quận Commercy. Trong năm 1894-1895 ông làm Tổng-trưởng bộ tài chánh tại tòa Nội-các Dupuy thứ hai, kế ông làm Tổng-trưởng bộ Giáo-dục ở Tòa Nội-các Ribot (1895) thứ ba.

Hồi năm 1912, ông làm Thủ-tướng.

Từ năm 1909, ông có chưn trong Hàn-lâm-viện.

Cái đời chánh trị của ông rất

Quan Toàn-quyền Robin và quan Thống-đốc Pagès đi viếng miệt tiền-giang

Sớm mai bữa 16-10 quan Toàn-quyền Robin và quan Thống đốc Pagès đã đi viếng hạt Thuđầumốt mục đích cũng là để đi coi các vườn cao-su, và các xứ Mọi. Hai ngài đến viếng Ông yèm là nơi giam con nít phạm tội, và trường canh-nông Bến-cát, cùng các vườn cao-su vàng đỏ, rồi mới đi viếng mấy nhà mọi như Budấp Palke và Srektoum, chiều lại lối

Heo đẻ ra voi !

Haiphong — Vừa rồi ở Haiphong có một con heo đẻ ra con giống hệt như con voi vậy.

Con heo nầy của bà Hiếu tại phố Arsenal số nhà 54 chước nhà máy chỉ sáng sớm hôm thứ bảy tuần rồi đẻ ra được chín con heo con ra đồng giống hệt như voi vậy. Con nầy ra người thì chết ngay. Hiện nay bà Hiếu ngâm con heo với kim ở trong rượu thuốc cho khỏi thối để cho mọi người tò mò vào xem.

Con « heo voi » nầy mình dài gần 2 tất tây, đầu to, ở trán có một cái vòi đài 2 phân tây, 2 mắt chưn vào giữa trán dưới vòi mõm nhọn giống mõm trâu nước (hipopotame) to, có lưỡi và một răng ở hàm trên, 4 chơn dài, móng heo và cong lên, đuôi dài 3 phân tây. Hai tai giống hệt tai voi. Da trắng đều có lỉ lông đen ở đầu.

Nếu bỏ vòi và tai ấy thì con heo voi nầy giống như con trâu nước.

Tin nầy đồn đi khắp Haiphong, những người tò mò đến xem rất đông.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Trời nóng nực, hay sanh ra bịnh nóng hầm, bịnh hầm, nóng ở trong Thổi-nhiệt-tán nhân mua Dược-Phòng ấy khỏi lo chi hết — Trẻ nhỏ hay nóng mình đóng ghẻ hay lắm.

Thổi Nhiệt Tán

Đại-quang Dược-Phòng 27 Bd Tổng-đốc Phương Cholon téléphone 19

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

ĐỒ ĐỒ PHỤ TÙNG

Vỏ Boyaux HUTCHINSON Course
Giây sên SUPERB BRAMPTON
Moyeux, Super-léger course Chrôme
Đèn khí xe máy đầu hiệu WATSON-SIX
Sưởng xe dầu hiệu và sơn dầu màu
Xe máy hiệu thường bánh lớn (Confort)
Xe máy đẹp bằng sên và xe hơi con nít dữ cỡ lớn nhỏ dữ-màu sơn.

CÓ THỢ TÀI NGHỆ SỬA VÀ SƠN **Giá rẻ** ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN XE MÁY ĐẠP HIỆU

ALCYON

PHẠM - VĂN - BẢO
6, rue Carabelli—Saigon
(Sau hãng Caffort đường Catinat)
(1204)

CHAUSSURES NAM-NAM

Chế tạo, đa đông, đủ thứ kiểu mẫu giầy và Sandales tân-thời, tùy theo ý quý khách. Thợ khéo, đang cụ tối tân.
Các thứ da màu: đẹp bền giá hạ
ooooo Nhận sửa các thứ giầy ooooo

Bán sỉ, lẻ đủ thứ Légumes ĐALAT và hột giống: cải mọc, hàng tại Pháp Quốc mới lại thiệt tốt
Café grillé, đường, sirop v...v...
157 rue d'ESPAGNE (gần chợ lớn)
Saigon — Téléphone: 794

CLINIQUE DE SAIGON

DƯỠNG-ĐƯỜNG SAIGON

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
98, rue Pellerin, Saigon

Tại đường dưỡng nầy có phòng khám bịnh riêng để tiếp thân chủ hằng ngày, có nhiều phòng để nuôi bịnh và bảo sanh, sắp đặt theo kiểu kiêm thời. Mỗi phòng đều có dường resort, tủ kiến, bureau, lavabo, bồn tắm hay là douche, sạch sẽ, khoan khoái, cao ráo, mát mẻ và êm tịnh. Có phòng mổ xẻ và để khó, có chỗ riêng để thử máu và kiểm các vi trùng độc.
Cách điều dưỡng rất kỹ lưỡng—Sự ăn uống đúng vệ sanh

TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN:
những bịnh về đường tiểu tiện đàn ông và đàn bà: *đau cật thận, bọng đái, phong tình, v. v.* Các bịnh đàn bà: *đau ban đau huyết, đau tử cung, huyết bạch, sửa tử cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v. v.*

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
De la Faculté de Médecine de Paris
Lauréat du Prix Toffier de Chirurgie
Ancien élève de l'Institut Pasteur de Paris
(1139)

MUỐN VỪA LÒNG CHƯ TÔN

NÊN CÒN BÁN RẺ THÊM MƯỜI LĂM NGÀY NỮA

Bổn-đường bán đủ thứ thuốc hiệu Con Nai nhứt; Thối nhiệt đơn, Điều thông tán, Sâm nhung bổ thận thuốc ho, thuốc xổ, thuốc lá mùa v.v. đã đăng danh tiếng lâu nay mà phần đông chư tôn đều công nhận là hiệu nghiệm.
Gần ngày bổn đường muốn những thứ thuốc hay ấy đặng người đều biết nên bán rẻ trong một tháng — nay đã mãng — bán một đặng một, chư tôn ở gần mua dùng đều khen hiệu nghiệm, những người ở xa lại gởi thơ đến phân nói rằng không hay kịp và hỏi cách mua làm sao đặng vừa bán vừa tặng không lỗ.
Vậy bổn đường muốn vừa lòng chư tôn ở xa, nên bảo đái lý hạng trong 15 ngày nữa, vậy chư tôn ở xa nên mua mua gởi thơ đến mua đi, nếu quá ngày 25-10-34 thì hết hạng (Tiền gởi thuốc sẽ nhận qui ngài chịu). Đường bổ gạo rất nhọc, mau viết thơ hỏi:

QUẢNG-TÊ-ĐƯỜNG
241, rue Paul Blanchy—1—TANDINH-SAIGON

Notа.— Nếu chư tôn muốn xem bài ca Vọng cổ, bổ có 5 xu làm cước phí. (1176)

Saigon

Cái án lý-dị

Sáng, nữa thứ hai ở Toà Saigon có đem vụ thầy Lê-văn-Tâm đi Được kiện xin hủy tờ hôn thú của thầy. Ông Trạng sư Trần đình Thảo bào chữa cho thầy còn trạng sư Dương-văn-Giáo thì lại bênh vực quyền lợi cho vợ thầy là Trần-thị-Phượng. Theo lý đoán của Trạng sư Giáo nạp ở Toà thì hình như thầy Lê-văn-Tâm lúc được giàu sang ôi toan đổi vợ đấy.

Vợ chồng thầy cưới hỏi theo phép âu ở năm hai 28 năm trường con cái đặng bốn đứa, từ lúc cơ hàng vẫn càng cực nhọc với nhau, nên nay gặp cơ hội may mắn có sở làm ăn, của chồng công vợ đào tạo mua sắm làm ra mấy ruộng thì thầy sanh tâm chơi bời đánh đập vợ con, nên cô Trần-thị-Phượng phải đem con về nương nhà cha mẹ chồng để khỏi thân lưu lạc.

Thầy Lê-văn-Tâm lại đưa đơn qua Toà xin lý dị để cho thầy được tự tiện mà cưới tình mới của thầy. Trạng sư Giáo đem hết lý lẽ phô bày trước toà để xin pháp luật chỡ cho mẹ con của cô Trần-thị-Phượng.

Toà còn hoãn lại tám ngày mới tuyên án.

Luc-Tinh

GIADINH

Hiệp người có thế

Trước bốt Phú-Nhuận, một chú bếp ở trên đường ra cai cùng hai cậu học sanh kia vì qua vô ý mà phải phạm vào pháp luật. Chú bếp ấy lên tay lên chơn, chưởi thề ầm ỉm trước mặt một đám đông, thái độ rất là du côn thô bỉ. Không biết một cậu học sanh trả lời sao mà chú lính lại vỗ ngực rồi cùng tụi, như muốn đánh. Sau cùng, bếp và cai dẫn về nhà làng, buộc chức việc phải phạt hàng và lại chống cự với lính. Quả! I I bắt là mấy ông ấy khéo bạo đặt, tội nghiệp hai cậu học sanh chạy thuốc mỗ hôi mới ra tiền để đóng phạt. Đã vậy mà làm khó dễ, đọc ngoằn hầm he, giam cầm cho đến chiều tối mới được thả.

Thử hỏi, người ta bị tội thì tế có pháp luật, sao mấy anh lính lại có quyền chưởi mắng cô đầy thậm tệ, lại giam cầm gì mà chuyện nhỏ mọn là vì nghĩa gì?

L....

Ngựa đá chết người

Mới đây, có xảy ra một vụ nhơn ngạ tại nhà một ông chức việc xã ở Khách-hậu (Tânan)

Đứa con của nhà ấy, vừng lính chủ dẫn ngựa cho ăn đặng bắt đi xe đi chợ. Rất hay là ngựa chung, mà con ngựa nó đá tên bọn dẫn ngựa ấy chết tốt.

Nghe nói chuyện nhơn mạng mà lính chưa êm còn đang thừa hiện, để điều tra rõ có tin gì là quan hệ nữa sẽ cho độc giả biết.

Xin quan trên ghé mắt

Nhơn việc quan Chủ-tỉnh Bến-tre dạy dân bắt con đem nộp cho làng thì được lãnh thưởng mà chúng tôi lại được nghe thêm một câu chuyện nầm ngoài đây vừng có lính quan trên dạy dân đem nộp dưới chuột...

Đây! chúng tôi nói chuyện quan... I năm nay, nhưng đến ngày hôm nay việc ấy mới tôi...

Số là năm ngoái, sau khi có lệnh dạy dân nộp dưới chuột, dân cũng vâng theo lời quan trên mà đem dưới chuột đến nộp cho làng X..., chẳng dè làng thấu dưới chuột của dân đem nộp rồi mà không chịu ở tiền thưởng cho dân, làng lại ăm luôn số tiền ấy. Việc nầy chắc quan trên đâu thấu được.

H...V...

Thuế thân năm 1933 được tha

Như bão nầy đã có nói nhiều lần, quan Thống-Đốc Nam-kỳ đã ra độc án cho những dân còn thiếu thuế thân năm ngoái được đóng năm nầy mà thôi.

Nhưng chúng tôi còn nghe có nhiều tên dân nghèo ở Bentre thiếu thuế năm ngoái mà số tiền năm nầy đã lo đủ rồi cũng không đem đóng năm nầy vì họ sợ nếu ra mặt đóng thì phải đóng 2 năm, chi bằng trốn luôn thì hơn.

Chúng tôi xin quan Chủ-tỉnh Bentre hãy cho đám dân nghèo kia ít một lần nữa kẻo họ còn cứ trốn tránh hoài.

H...

Vì sợ m... công mà chết một mạng

Hồm chiều ngày 10-10-34, vừa rồi có cái án mạng chết chìm ở s... ngã-ba Bến Sonsái. Vì tên chủ ruộng C.... cây rồi đưa công cây về ngang sông Ngã-ba, xuống nhà vừa chớ? người ta lên chủ ruộng biểu 5 người cấp xuống dưa hồn một lần, ra giữa sông xuống bị nước đọng nên chìm chết hết một người còn bốn người kia nhờ ghe ra cột. Chuyện nầy có bảo dưới làng T...T.... nhưng không biết rồi đây sẽ... biểu bắt kẻ cang không...

T. Tâm

Trung-ky

QUANGNGÃI

Lại xét nhà bắt thuốc lá

Lúc 9 giờ mai ngày 21-9-34 tuần người Lý Bổn Phú nhơn và một người đội mạch ở tại làng Cung-hoà, tổng Tinh-châu, phủ Sơn Tịnh, xét nhà bắt thuốc lá của mấy chú nầy:

Mai Tư có khai trồng thuốc, bị xét lấy 40 kilo, sức phạt 36$60: Lê Huấn có khai trồng thuốc, bị xét lấy 15 kilo, và sức phạt 13$50; Mai khả Kỉ người chủ có đất cho Mai Tiến trồng thuốc rẻ bị xét lấy 30kg và sức phạt 27$60. Lại xức làng xử tại giữ thuốc về ở Thương chánh.

La thôi! nhà trồng thuốc và lẻ có đất cho trồng, mà không được chứa trong nhà, vậy ai còn dám trồng thuốc nữa?

Tin về đường xe chạy lên Nam-Vang

Đường thuộc-địa số 1 ở giữa Nam-vang và Sonriêng vẫn chưa thấy đổi gì. Chậu bị hư ở cây số 1,66, sẽ cho xe có chạy qua được vì sẽ có cầu ngang bắt tại chỗ đó.

Sau trận bão ngày 2 Octobre ở Bắckỳ

Tại Moncay, nhà đó, phố bị lụt tới 1 thước nước, thiệt hại tới 80.000 đồng.

Sau trận bão ngày 2 Octobre vừa rồi, bờ biển Bắc-kỳ bị thiệt hại nhiều nhứt. Vì miền cửa phủ Port và Hongay giáp bão ngày 2 Octobre, tàu phá và thiệt hại tới 80.000 đồng 8 giờ sáng 2 Octobre gió thổi mãi tới 11 giờ mới ngưt. Bão dữ quá đến nỗi sở san đảm cũng không thể đi cứu các người bị nhà đổ không có chỗ trú. Phía đông tỉnh nhiều nhà bị đổ giữa tỉnh không việc gì cả.

Nước lên dữ tràn khắp tỉnh sâu tới 1 thước tây. Các tôi nhân lại nhà phía cửa phải dưa sang trú tại thành Mocay.

Sự thiệt hại quanh Moncay, ước độ 80.000 đồng, nhưng may không xảy... mạng người.

SOCTRANG

Ăn trộm quá lẹng

Làng Hélèneville Soctrăng, mấy tháng nay ăn trộm thật lẹng. Tháng trước đây có bọn đạo tặc vào đục kho xác tàu của M. Labauthe.

Nay hôm đêm 9 rạng mặt 10 Octobre 1934 có bọn đạo tặc đào hầm vào nhà Thầy Hương quản xếp đương nên, khuân vào đồ đạc và quần áo trong nhà, sáng ra Thầy còn có cái quần cái áo bận trong mình.

Trong mấy tháng nay lác tôi trời mãi đêm không nhà nầy thì nhà khác, đều bị kẻ trộm đến viếng.

Làng Hélèneville đã ở xa tỉnh và quận mà cái đồn trong làng lại vừa nhà nước bỏ đi, cho Hương quản thì không có súng vì vậy nên bọn đạo tặc tự do từng lấy, có lần Hương quản và Hương thân đi tuần biển gặp chúng nó 3 đứa, mới bắn lắt nó thì nó đập cho Hương tuần 1 cây trúng ngang lưng rồi chạy.

Nguyễn thiên-Tâm

Thuốc PHONG-TÌNH hiệu ÔNG-TIÊN

DÂM LÂM CAM - ĐOAN
Như tôi là, cối khí, sang độc, dương mai đau lâu qui ngài đăng hàm đăng thuốc rẻ tiền mua mình mà lại hại cả đời về sau. Nhưng thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai nếu lỡ nhai thì sưng răng sưng nướu, sau sinh ra theo bao tử rồi thì gì mấu công phạt bịnh chơn đã đến rồi thì mạnh lên nhưng ít lần trở lại vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Bổ thực khuyên làm công chuyên mất đều cho mạnh thế nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nong ứng lành lạnh tay chơn nhứt mỏi đau xương sống đau thất ngang lưng nơi rang nơi ngực, đường đại bàn đường tiểu cả chứ! mà cũng làm như sợi chỉ hoặc mũn lỗ lỗ ở đầu thì lỗ. Lâu ngày hai cho tánh mạng mang khổ cho thế nhi. Đồng-bào ai lỡ đau nhằm mấy chứng bịnh trên đây, mới phát hay là đau lâu năm đồng hay nhẹ thì mấy dùng thuốc SƯU ĐỘC BẢO ỨNG - HOÀN CỦA HIỆU THUỐC ÔNG TIÊN Trong ít ngày sẽ thấy rõ tài thuốc tổng tiêu gốc độc ra được tuyệt khỏi trừ căng không hai sanh đặc không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Mỗi hộp 1p.50 uống năm ngày.
Có bán lẻ các nơi đại lý thuốc ÔNG-TIÊN ở xa gởi tánh hoa giao ngân do

Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Annam Dược Phòng
86 88 Rue P. Blanchy prolongée
PHU-NHUAN — SAIGON

Chuyên nghề đóng sách đủ kiểu và làm hộp bằng carton
Giá rẻ — Làm khéo — Lẹ tiện
P. Ng.-văn-Châu
422 Boulevard GALLIENI — SAIGON
(au fond de l'Ecole Primaire de Gia-Định)
(1057)

MỸ - LỢI

Chuyên bán đồ cho trẻ em
65, Rue Vannier, 65
CHỢCŨ — SAIGON

Mới lại rất nhiều kiểu nón, áo và vớ bằng laine để trẻ em bận lạnh và nóng ấm.
Có bán các thứ chỉ laines hiệu Pingouin Irrétractil, Eclienne, Thi Big Sister, La Redoute, Rêve d'Ange, Cabie Mérinos, Eva, Zéphyr Le Tigre, Au Bonheur des yeux, Royalty V. V...
Các thứ chỉ hiệu D M C — Mền laine và coton — Đồ dùng của bướng đạo, và nhiều thứ hàng ép hoa khác.

MỚI LẠI
LAINE 2 FILS
ĐỦ MÀU
VÀ NHUNG THÊU
Bán sỉ và bán lẻ tại
MỸ - LỢI

BỊNH TRÌ — BỊNH TRÌ

Hãy coi chừng bịnh trì

Nguyên tôi mắc phải bịnh trì, đã sản nhơn nay, mỗi khi đi sông thì con trẻ lớn ra, và chẳng mấy đầu đế, rất đau rất là khốn khổ! Lúc đi sông rồi phải... tâm nghề cũ gần đồng bộ, mà con trẻ lớn còn lớt ra, phải lấy tay đẩy mới được vô trong hậu môn động. Thiệt là bịnh rất nên nguy hiểm. Tưởng là tôi phải mang bịnh khổ nầy mãng đời. May sao gặp người bằng hữu điểm chỉ ông thầy NGÔ KIẾN THÀNH ở tại Cholon, chuyên khoa trị bịnh trì. Nên tôi đến nhà ông, nhờ ông coi bịnh và điều trị trong hai tuần lễ, thì bịnh lành như xưa. Ông trị bịnh theo khoa học mới, người bịnh không nghe đau đớn chi hết. Nay bịnh tôi đã thiệt hết, cho ông rất nông chẳng biết lấy chi đền đáp cho cân nên tôi có mấy hàng đăng báo trước đáp ơn ông sau mách bảo cho đồng bào nhơn ai rủi mang bịnh trì như tôi thì nên mau đến cho ông NGÔ KIẾN-THÀNH ở tại *Cholon rue des Landes Ruelle 26 Compartiment N. 1* điều trị thì bịnh trì sẽ hết tuyệt chẳng sai.

Lý-Đức-Cơ
Instituteur à Cái Thiên
Cần-Thơ

Lời rao vặt

PHỐ
Mới sửa lại, rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ từ 18$ sắp lên.
Xin đo nơi nhà hội Vạn - quốc Tiết-kiệm số 26 đường Chaigneau Saigon

TÚNG LẦU CHO MƯỢN
Cho mướn một từng lầu (từng giữa) tại chi - nhánh hãng savon Việt-Nam, 148, Rue d'Espagne, sau chợ mới Saigon.
Muốn mướn xin hỏi tại hãng Savon-Việt Nam, 40, Quai du Cambodge — Cholon. (1157)

Cần dùng một người thợ biết đóng sách và làm hộp carton. Xin đó hỏi bác quản (1050)

TISSUS EN TOUS GENRES

TRỊNH PHÚC-LỢI

FONDÉE EN 1896
7, Rue des Cantonnais
(TONKIN) Phố Hàng Ngang, HANOI

Đủ mặt hàng TƠ, LỤA, VẢI
«NỘI-HÓA»
Chuyên môn bán
Contre-remboursement
khắp các nơi
Quý khách muốn biết giá hàng và mẫu hàng xin gởi thơ và đính theo tembre poste để trả lời.

TUSSOR 1934
TƠ RỒNG

LÁNH HẠNH PHƯỚC

Nhứt hạng dù thứ bông

NHÀ TƠ LỤA
70, Rue Vannier, CHỢ-CŨ — SAIGON

LỤA NHỨT HẠNG
LỤA LÉO

DI-SANH-DƯỜNG
CÓ LÁ RỪA TRỪ MICROBE

Bịnh ho là bịnh rất nên nguy hiểm bởi con-truyền nhiễm nó hay vô phổi làm ho Ban đầu thì ho là ho gió tới chừng đông ở ấm hang thì thành ho lao ho lên nằng khò mu điu trị kéo nó ra.

Nên người có bịnh ho kiếm Con Ve để trị nó sẽ bảy ra trong nhảy mất chớ chẳng thuốc chi nó sợ hết Chỉ sự Con Ve của DI SANH ĐƯỜNG ở đâu đâu đều nghe tiếng khen ngợi. Hiệu Coo Ve trừ nhỉ con truyền nhiễm rất đại tài vậy ai có ho nên kiếm Con Ve đem về để trong nhà như thì có ông thần microbe độ mạng không thể nào dám hay vô nhiễm hại con người mội cách trở tay.

Viên lớn 0.20 Viên nhỏ 0.10

Cần đại-lý phải thế chun 2.,.- Mua sỉ có lời nhiều do nơi DI-SANH ĐƯỜNG, 166 de Verdun Saigon (en face du marché de Choden).

Các nhà đại lý :

SAIGON : *Gare Cuniac. Lê-khoa-Tôi 99 rue d'Espagne. Huỳnh Long 253 chợ Saigon. Vạn-sanh Hoà 5 rue Schrader. A-Lăng 61 rue Frère rue Pierre Flandin. A-Lăng 61 rue Frère rue Pierre Schrader. A-Lăng Frère rue Nguyễn-Tri-Nghiệm (Cầukho). Phan-văn-Giác coiffeur Chợ dưới. Thái-San 371 rue Paul Blanchy (Tânđịnh). Trần-Minh 40 rue Vassoigne (Tânđịnh). Tân Phát 122 Bd Albert 1er Dakao.*

CAYLAY : *Lê-văn-Nhứt Boulevier.*

MYTHO : *F. Vạn-vo-Van Quai Gallieni.* (1203)

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

Vậy bổ nhân sanh bổ hiết sẽ ngon nhất.
Đều gắt được chịu cho nhà nước trong 1933, cho các đại bọn-đường, nhà bán-sanh, nhà thương con nít, nhà phước thiện. Giá tiện lắm toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FRÉXOR

2 rue MAC-MAHON /48 Quai de BELGIQUE Tel 233

Tiếng chuông thứ hai và

Vụ trùng gạt rất lớn ở Cầnthơ

Vụ vụ trùng gạt nầy, vì phận sự thông tin mà bổn báo đã thao bài lai cảo một vị thông tấn của bổn báo ở Cầnthơ thuật trận sẽ bán ngày 12 Octobre vừa rồi.

Nay tiếp được bức thơ xin cải chánh của người có can hệ trong vụ ấy, bổn báo xin đăng ra chánh đáng gọi là tiếng chuông thứ hai.

ĐUỐC-NHÀ-NAM

Thưa ông,

Tôi là độc giả của *Đuốc-Nhà-Nam* tự mấy năm trường thì tôi thường thấy nơi quí báo những tin tức mới ngày, việc gì xảy ra mà quí báo muốn ấn hành thì toàn là sự thật và có tin cho đích xác cả.

Thế mà ngày 12 Octobre 1934 do nơi quí báo trương đầu có nói : «Vụ lường gạt rất lớn tại Cantho» cái tin đó không đúng với sự thiệt và có quan hệ đến tôi nên tôi có ít hàng trân trọng xin tỏ sự thật với ông hầu xin ông lấy sự công bình mà đính chánh lại dùm.

Nguyên trong tuần tháng Juin 1934, Tôi có cho đâu nhà bà Cao tại Cần thơ mượn một đôi bông hột xoàn lối 5000 $ để có đeo đi đám cưới, có có làm giấy đảnh rành, tôi vì tin cô và thấy có đâu nhà danh giá mà đi đám cưới không có đó đeo cũng lội nghiệp! Đà đâu có hẹn 7 ngày mà 10 ngày cũng không thấy trả, hễ đòi thì cô hẹn có cứ viết thơ kỳ hoài, đôi hoài không thấy trả thì tôi đòi đi thưa có năn nỉ yêu cầu cùng tôi bão đừng thưa, vì nếu kiện ra chiếu theo tờ giấy thì trước mặt luật có ra người sang đoạt, còn đôi với nhà có thì còn gì danh giá, biết vậy mà cầu mà tôi không kiện có sao được, vì sở đồ không phải lỉ tiền Từ ngày 12 Septembre tôi vô đơn kiện có rồi thì có cai ác câu giao cô và tôi.

Thưa ông, tôi kiện có ấy, quan biện lý phú cho sở tuần thành Cantho điều tra, khi hỏi có thì cô thú nhận rằng có mượn, vì tôi có đủ bằng cớ : nào giấy cô mượn, nào thơ kỳ hẹn chính tay cô viết ra, việc bằng cớ hiển nhiên ấy lẽ [illegible] ý đương chứ sơ ngoài sự đôi đôi bông lại, thì tôi không đành làm cho oan danh phẩm nghĩa cho ai hết, mà sự kiện có ấy cũng là một sự tai đắc dễ đó thôi, vì tục thường hay nói « vô phước mới rơi tụng đình ».

Tôi xin vô phép làm rộn ròng ông và có mấy lời thanh thiệt xin ông vui lòng đính chánh lại :

Thiệt sự lại tòa Cantho bây giờ :

I — Có Đ cựu giáo viên là tôi kiện đâu nhà bà Cao là nhà danh giá vì tội sang đoạt đôi bông hột xoàn giá 5000.$ có bằng cớ đủ, Kiện 12 Septembre 1934.

II — Quí 16 Septembre 1934 nghĩa là tôi kiện trước kê 4 ngày sau bên chồng cô vô đơn nói rằng cô ấy có hột xoàn giá 40.000$ sao đâu mất hết. Hỏi cô có nói mượn tôi cầm. Song việc nầy vì giận hờn mà phao phản, chớ thiệt sự là tôi không biết gì và không có cầm dùm gì cho cô ấy hết. Chuyện không bằng cớ hãy chờ lịnh tòa đình đoạt, như vậy làm sao đám định chắc rằng sự lường gạt ; đó là sự vu cáo mà thôi !

Kính ít hàng xin ngài biết cho và vui lòng nhậm lời tôi.

Mme DÂU

Hãy coi chừng khéo lầm đồ giả

Lóng nầy ở Sàigòn Chợlớn có nhiều chỗ làm Savon để cho Savon de Marseille dụng nói rằng là Savon Marseille đem qua bán giá thiệt rẻ mà người ưa.

Nhưng mà mua về dùng lại cho rửa hơn Savon làm ở đây.

Vậy muốn hỏi lấm Savon xấu qui ông qui bà cứ mua Savon Việt Nam thì chắc ăn. Giá đã rẻ mà đồ lại thật tốt và lại giúp lợi cho đồng bào. (1199)

mất thơ và bảo ở Tânan

Hôm trước chúng tôi có cho độc giả biết M. N. T. kêu mà tại quan chủ tỉnh Tânan vì vụ thơ và bảo mất. Quan chủ tỉnh phủ lại quận, quận phủ thấy cái làm ăng-kết.

Bữa ra xét có đủ mặt M. N. T. và cả những người có trách nhiệm trong vụ nầy tại nhà tỉnh cai. Thấy cai đem sổ ra xét thì thấy mất năm số bảo ở số làng Mỹ-an-Phú. Và cả đó bằng cớ nên chúng phải chịu thú nhận có làm mất còn mấy số kia và cái thơ có dấu gở coi trước thì chẳng chối ; nhưng lấy lẽ ngay trong 5 số bảo kia đã mất cũng đã làm bằng cho quan trên biết ai ngay ai gian ? Thế mà ông cai làm phúc bắm trình lên quận sao đó, (thôn Trâmlà người có trách nhiệm về số sách) mà bấy giờ bao nhiêu tội lỗi đều đổ trút cho tên Ba Trận trạm thơ làng là người dột, nghèo phải gánh chịu.

Theo lời tên Trận năn nỉ khóc với M. N. T. « Thầy ôi ! Xin thầy nghĩ thương giùm bỏ qua đi, không phải tội có lỗi mà sợ, nhưng trên nói xuống dưới đề, chớ dưới nói lên rất khó ; dầu thầy có làm ra lẽ đi nữa thì ở tù bỏ vợ yêu con thơ, tuy biết rằng tôi oan ức, nhưng có ai biết cho ? Thế mà nghĩ coi tôi nghèo thêm dốt, sao không lo kiếm cơm ăn lại lấy chi có 5 số bảo tôi xin xếp lại lần nữa thấy nhớ tôi dốt kia mà. Phải chăng họ ỷ biết chữ và có quyền thế bảo gởi đến họ lấy bớt mà trong số họ ghi đủ, khi đưa cho cảng nói đủ, tôi nào có biết đủ hay thiếu, đến khi làm ra chuyện đổ trút về tôi. Trời ôi ! Oan lắm...Hoa là thượng đế biết cho...»

Ấy là mấy lời tên Trận than khóc với M. N.T. trước khi thấy cai làm phúc bắm giải lên quận. Kể vài ngày có trát đòi M. N. T. vắng mặt nữa tháng. Vì có chuyện riêng phải đi, cách một tuần có bức thơ số 980 của quan chủ tỉnh gởi riêng M.N.T. và có luôn tờ trát số 1520 của quan chủ quận gởi cho làng Mỹanphú. Bởi không có mặt M. N.T., không biết xử sao hay cón đình lại ?

Trong khi M. N.T. vắng mặt [illegible] những bọn cai thừa cũng bảo gởi M. N.T. có thư cho, nhưng khi nào bảo gởi xuống hat Tanan 30, mà có thiếu một số thì nhà giá độc giả Saigon cho nay và không bao giờ chịu nhận lãnh.

Đã chẳng có mặt M. N.T. coi vụ nầy sẽ ra sao ?

Ô-TU

TRỊ BỊNH THỨ LẬU
BẢ PHẢT BẢ TRÙNG
Là thuốc trị bịnh Phong-tình

BỒ Á-PHIỆN

Của hiệu TIÊU-THÂN-TIÊN ở Tonkin gởi lại bào chế chẳng dùng cối Á-phiện. Cách bổ giảm đi mất mà lại bổ đầu cho lão nhược bực nào, trăm ngàn người cũng không sai một, làm việc khoẻ mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường đông trừ hút rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1p.00
Ve nhỏ 50 hoàn giá 0p.50

Hút ít 2 cùng 3 ve đủ bổ, ai muốn dùng không cần hiệu xin trả tiền lại chẳng sai. Có trừ bán tại gare Catinat, rue Mayer 125 Tânđình Bd de la Somme 86, Amiral Courbet 43 và rue Vernier 74 Saigon, nơi tiệm đều có danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiêu-Thân Tiên ai mua cũng phải nước giá mạo.

Còn bịnh dương mai cùng đau lậu, ai bịnh nặng nhẹ bực nào nống trong ngoài 2p.00 tuyệt nọc. Đường sanh dục cang thêm sung tức. Dương mai I ve giá 1p. uống 7 ngày đau lậu I ve 0p.50 uống 2 ngày. Iậu gì cũng phải tuyệt nọc. Thuốc gởi lành lấy tiền giao ngân. thơ và mandat gởi cho M. Lê văn Anh Commerçant Boulevard Albert 1er N°142 DAKAO SAIGON

HỌC CẮM BÁNH XE HƠI — *Mau giỏi—Tài mau — Giá rẻ hơn các nơi*

TRƯỜNG XE HƠI

96 bis, Đường LAGRANDIÈRE — SAIGON
TRỊNH-HƯNG-NGẪU
Chủ trường bánh xe

«TRƯỜNG CỦA TRỊNH-HƯNG-NGẪU TỐT VÀ DẠY GIỎI HƠN HẾT» LỜI KHAI CỦA ÔNG CHÁNH SỞ XÉT XE HƠI TOÀ.

HỌC TRÒ LỤC-TỈNH CÓ NƠI ĂN Ở TẠI TRƯỜNG

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE DE SAIGON
7, Rue Reno Herand, Tânđịnh

Bonne préparation de professionnels
Comptabilité — Commerce — Dactylo — Sténo — Banque
Anglais — Français Commercial

Professeurs

M. LÊ-VĂN-MẠO — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine — Chef Comptable de la Sté Anne de Crédit — Expert-Compitable près les Tribunaux*

M. BÙI-VĂN-QUAN — *Diplômé des Ecoles Supérieures de Commerce de l'Indochine et de Lyon — Comptable of The Texas Company Ltd — Ingénieur — Tuscar.*

M. LƯƠNG VĂN-HẬU — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine — Chief Comptable de la Pharmacie de l'Indochine — Expert-Compitable près les Tribunaux.*

Demandez le prospectus au Directeur Lương văn Hậu

BỔ-HUYẾT TỰ-LAI-TINH

là thứ thuốc bổ tinh thần khí huyết ăn không ngon, ngủ không được, trong mình mỏi mệt, đón bả kinh nguyệt không đều, uống thuốc nầy rất hiệu nghiệm.

Ve lớn..... 2$00—Ve nhỏ..... 1$20

BỔ-PHẾ CHỈ-KHÁI-LỘ

Chuyên trị các chứng ho hết luôn gia trẻ đờm bà có thai đều dùng được. Ba phát ba trăm uống đến khắp nơi

Mỗi ve... 0$40

Xin nhớ nhãn hiệu kiểm bằng mới là thứ thiệt. Có đại lý khắp các Sanh-ký, Tạp-phẩm và Lẻ

THÁI-NGUYÊN ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG
77, Boulevard Gallieni, Cholon

(1161)

MỘT SỰ CHÚ Ý

Vụ XƯƠNG-MẬU, nổi tiếng lý cực quyền bịt VỊ-MẬU, ở bến Shanghai chế ra, để nêm các món đồ ăn chay và ăn mặn rất ngon và bổ, xin cho bà con hay rằng : từ rày sắp tới, trong mỗi cái hộp hột VỊ-MẬU thiết hay là ve, đều có bỏ một miếng giấy thưởng, (ấu hột hết mới thấy) nếu vị nào có được 12 miếng giấy thưởng, đem lại đổi lấy một hộp hay là một ve hột VỊ-MẬU, tùy theo giấy thưởng

Hột nầy có để bán khắp ba kỳ, mấy tiệm chạp phố đều có bán, muốn đổi lấy hộp hột VỊ-MẬU, mua đâu cứ đổi đó.

Có mua xin chú-tiên nhìn cho kỹ cái nhãn BÔNG-SEN ở trên cái nắp hộp.

(1168) — Nhà buôn XƯƠNG-MẬU
56 53-55, đường Sanh Hoa, Cholon

CÔNG - TY

Forvil và Docteur Pierre

Đồ thử dầu thơm
— : Phấn : —
Savon rửa mặt
Nước súc miệng
Savon đánh răng

KHẮP CÁC NƠI ĐỀU CÓ BÁN LẺ
Đại-lý độc quyền

INDOCHINE IMPORT. C. HUCHET
40-46 Rue Pellerin -:- SAIGON

14 năm — danh tiếng

VÕ-ĐÌNH-DẦN
Đại - Dược - Phòng
323 Rue des Marins—Cholon
Phân-cuộc : 118 rue d'Espagne Saigon (Có Đại-lý khắp nơi)

Thuốc trị chứng bón-uất, trừ đàm, tiêu độc, nóng nảy trong ruột, ăn mất ngon, trị bịnh cam tích, chói nước vàng da v. v...

VỆ-SANH-TỂ

Nguyên nhơn chứng bón là bởi ít hay vận động, thiếu tiết ít ăn, ăn nóng vật nóng nảy khô khan và bởi quen thói, hễ đến khi mắc tiểu thì hay trì hoãn lần lựa.

Những người đàn bà ít vận động, những người già cả những người hút Á-phiện, những người đi đường xa, hoặc thường ngồi lâu mà nhọc thì thường hay bón bón hết.

Hễ có chứng bón thì ăn mất ngon, hay nhức đầu bần thần. Sáng ngủ dậy lưỡi hay đóng nhơ mục nhọt, ghẻ, mạc nổi [illegible] hà thì làm da nhăn mau [illegible] Nếu [illegible] mất không uống thuốc thì có khi sanh ung độc trong ruột có [illegible] trong bao tử.

Thuốc VỆ SANH TỂ nầy là thuốc chuyên môn về chứng Bón. Không làm nặng bao tử, không làm đau bụng, tánh thuốc rất hiền. Uống vào thì bao nhiêu những đồ do-bẩn từ bao tử xuống tới ruột gia ruột non đều bị lôi cuốn đem ra. Ruột được khoẻ, chất nhớt trong ruột có trở lại, ruột được làm việc lại như thường

Những người làm đầu ở miệng nước độc, hụng lên mặt vàng trề con ăn bà nạp mắc cam tích, cũng là những người hút á-phiện lâu ngày nhựa đông kết trong ruột, uống VỆ SANH TỂ vào thì sẽ đã độc dầu bị lôi ra. Sẽ thấy những nhớt tanh hôi, đen hắc.

Những người thường ăn vật nóng nảy khô khan, làm cho thắc ruột rồi bị kiết, uống VỆ-SANH-TỂ ruột sẽ mát lại tiêu đã nóng ra hết kiết.

Giá 1 hộp uống nhiều lần 0$40
6 hộp 2$00

KINH-NGUYỆT

Đường kinh bịt, đường kinh khi nhiều quá khi ít quá có kinh không đúng kỳ, gần ngày có kinh trong mình mệt: nhọc đau thắt lưng đau trăng 1 bên, đau ngầm dạ dưới, hồi-hộp nhức đầu ho, kinh đi nghịch ói máu, lúc có kinh da mặt mét huyết kinh tanh nói khi dợt có lộn nhớt khi đen bầm, đau bụng ngầm ngầm, ăn ngủ mất ngon hay mỏi mệt. Những người như thế không sanh con đặng hãy uống thuốc

BIỀU-KINH CHƯƠNG-TỬ HOÀN

Hiệu thuốc nầy đã có tiếng. Từ 14 năm nay biết bao nhiêu đàn bà đã ngợi khen. Hễ uống vào thì Kinh nguyệt được điều-hoà mấy chứng trên đây không hề có nữa. Người sẽ được đỏ da thắm thịt ăn ngủ nhiều. Chẳng bao lâu có thể thọ thai.

Giá thiệt rẻ 1 hộp 12 hoàn 1$00

Bạch-đái, bịnh Tử-cung, đau thần ở đẻ con, mất máu, mặt xanh
Các chứng bịnh trong bộ máy sanh đẻ của đàn bà. Hãy uống:

BỔNG-PHƯƠNG BẠCH-ĐÁI DƯỢC

Bộ máy sanh đẻ mà có bịnh được là gốc bởi nhiều cớ, mà người thường ít ai nghĩ tới, Hoặc bởi gốc độc ở ngoài truyền vào nứt tụ tại tử cung, hoặc bởi truyền độc từ ngày làm bầu (thì ở kế tiếp sanh) hoặc gốc bởi độc trùng bịnh lậu của đàn ông. Bịnh mới phát thì người hay ăn mỏi, đau thốn ở dạ con, tử cung đau trăng, bạch đái ra nhiều âm mão nóng nảy.

Nếu uống lâm thuốc của hạng người dục lợi thì bịnh thành ra kinh niên, dạ con hay đau nhức tử bồi, đau rần hai bên bắp đùi thốn 5 mồng trôn. Đi đứng mệt nhọc, huyết trắng ra đầm đỉa, ra như mủ. Tử cung sẻ sưng, nhi mục ung-độc.

Người như thế phải mét xanh mi mắt lợt môi đợt. Hằng ngày mệt nhọc than thở nhìn cỗi đời hay chán ngán xu đầu.

Thuốc BỔNG PHƯƠNG BẠCH ĐÁI DƯỢC của chúng tôi ra đời từ 14 năm, cứu đàn bà về bịnh bạch đái tử cung vô số kể. Những người nhờ nó được mạnh thường hay cổ động cho chị em dùng. Bởi thế thuốc nầy xin nay khỏi cho làm quảng cáo ở một bảo.

Giá bán 1 hộp 2 thứ thuốc dùng 6 ngày 1$50

LÀNH NHUNG BÔNG
Giá cũ 5$00
Giá mới 4 50

TÔI XIN CHỊU 1000$00 (MỘT NGÀN ĐỒNG VÀNG)
cho người Annam nào lấy cách khoa-học (démontrer scientifiquement) mà chỉ rằng có thứ lành đem nào tốt hơn!

LÀNH NHUNG
55, BOULEVARD BONARD — SAIGON
156, RUE D'ESPAGNE — SAIGON

Vì bán chạy lắm nên tôi sụt giá xuống

LÀNH NHUNG TRƠN
Giá cũ 4$50
Giá mới 4 00

TIỂU-THUYẾT CỦA BUỔC-NHÀ-NAM SỐ 19

BÁO THÙ SÂU ĐỘC!

CỦA ĐÀO-PHƯƠNG-DU (TÂN-AN)

XIII

Chánh-Phát lại bị ước...

Đây nói qua Thành Phát, từ khi cùng Hoàng Oanh kể một trương lịch sử của mình đến nay bấm đốt lóng tay cũng đã mười chín năm trương. Thành Phát nhờ của cha mẹ, nhờ của hồi môn của vợ trở nên một vị quan thân thế rất lớn, giàu có đúng bực. Thành Phát hồ đúng kỳ thi lên chức không có trễ nải như ai, nên chưa qua bốn mươi phà, hay là tại [illegible] mà được cái giấy bằng phú hàm và sẽ đi ngồi toà tạ [illegible] nữa. Thành Phát có phước thiệt, dầu quên ông phủ Phát hồn hành ai cũng nghe danh. Danh tiếng của ông phủ cũng như danh tiếng của thôn ngoại ở Mương Điền, của ông hội đồng Lương ở Vĩnh Lợi chớ không chỉ là nghĩa là có tiếng vì đức, khó nhiều, có danh vì con vai lớn. Không biết phải ý của Lê [illegible] Cơ là ông gia của ông phủ [illegible] ông Cả, bản thân ông đất ở Longxuyên lên Saigon cất nhà [illegible] ở đường [illegible], và đem hết tiền mà gửi vào nhà băng để [illegible] phủ phủ đứng tên trong sổ.

Ủa mà làm được cha sự ông toà ông phủ cũng phải làm sao cho xứng đáng với cái vai tuồng đó chớ, ông Cả nghĩ cho con rể lắm nó có ăn xài hết cũng mất ruột, mà ngồi tà nhà lầm cho đẹp mặt nỡ mày mình thì.

Hôm nay ăn cơm chiều xong ông toà, bà toà, cô hai Hạnh cô ông toà, ông Cả vậy quanh cái bàn trôn ngoài sân uống trà trăng mỗi ngày rước con là kẻ góc bể người chơn trời, nay thấy ngồi cùng nhau chung một bàng dưới mé sông mà nói chuyện. Ai biết rằng trong muốn sự mình lâm gầu có người khuất mặt thọc tay vào. Bà biết Chánh Bình là đẹp trai, xưa nay mến tài mến sắc là cái tánh chung của một người, song có đâu mà vừa gặp nhau, vừa tạo lời qua lại rồi [illegible] tháng đây, nghe nói có cô đậu [illegible] elementaire là ở [illegible]. Cô hai Hạnh như những cô cô chính đình học thức tây dụng dì cưng cất, nổi nắng mình mê hùng hồn không thua chi trai —, không ở lệ nhứt nhất chi hết.

Hôm tuần rồi, cô một mình đi dạo vườn thú phấm lúc bốn giờ rưỡi chiều, tì hồ lại gặp Chánh Bình cùng Thế Phương hữu tâm hay vô ám lại lựa giờ đó ngày đó vào sở thú giải muộn. Đôi bên vừa liếc, đôi lòng liền ưa. Cô có trong mấy tiếng đồng hồ mà cập rất sự giai nhân nầy cách mấy ngày rước con là kẻ góc bể người chơn trời, nay thấy ngồi cùng nhau chung một bàng dưới mé sông mà nói chuyện. Ai biết rằng trong muốn sự mình lâm gầu có người khuất mặt thọc tay vào. Bà biết Chánh Bình là đẹp trai, xưa nay mến tài mến sắc là cái tánh chung của một người, song có đâu mà vừa gặp nhau, vừa tạo lời qua lại rồi khăn khít lắm, rồi hẹn ngày thề [illegible] elementaire là ở [illegible]. Cô hai Hạnh như những cô cô chính đình học thức tây dụng dì cưng cất, nổi nắng mình mê hùng hồn không thua chi trai —, không ở lệ nhứt nhất chi hết.

Hôm tuần rồi, cô một mình đi dạo vườn thú phấm lúc bốn giờ rưỡi chiều, tì hồ lại gặp Chánh Bình cùng Thế Phương hữu tâm hay vô ám lại lựa giờ đó ngày đó vào sở thú giải muộn. Đôi bên vừa liếc, đôi lòng liền ưa. Cô có trong mấy tiếng đồng hồ mà cập rất sự giai nhân nầy cách mấy ngày rước con là kẻ góc bể người chơn trời, nay thấy ngồi cùng nhau chung một bàng dưới mé sông mà nói chuyện. Ai biết rằng trong muốn sự mình lâm gầu có người khuất mặt thọc tay vào. Bà biết Chánh Bình là đẹp trai, xưa nay mến tài mến sắc là cái tánh chung của một người, song có đâu mà vừa gặp nhau, vừa tạo lời qua lại rồi khăn khít lắm, rồi hẹn ngày thề [illegible] tình gì nhà [illegible] mà cho cô kết cuộc của quyền tiền thuyết nầy ta sẽ thấy việc dời cô lâm chuyện phi thường, không thể nói liều đoán bước mà trông đặng. Chánh Bình gặp hai Hạnh, ra mặt người thật thà, quyết cũng cô trăm năm tóc, nên hẹn sẽ đi coi mặt cô, sẽ cầy người mối lái mà cưới cô. Bởi vì cái người đẹp trai kia mà lại thêm được cái lòng thật thà trung hậu như vậy cô hai Hạnh ngại gì mà không lưu tình cho đặng.

Thiệt vậy vài ba ngày sau Thế Phương cầy người quen tiếng dầu Chánh Bình với ông phủ đặng có coi mắt cô hai. Ông phủ cũng vui lòng, nên việc đã qua rồi, nay gia quyến tựu nhau ngoại sân mà công luận ông phủ đốt một điếu cigare, hít một hơi dài phà khói lên trên không, đôi mắt chăm chỉ ngó theo vầng khói.

Bà phủ ngồi ngó chồng mà rằng: Tôi gì mà gấu vậy? Bộ tính chiều thứ bảy mấy đi đâu đây mà. Giả đi mà cho được thì phát ghét.

Ông phủ giựt mình đáp rằng: mợ trẻ nhỉ, chơi không sợ con nó cười, tôi mới là conduite bonne lắm, trung thành với gia quyến lắm a mình, nhứt là với mình, tôi không khi nào làm cho mình buồn. Song hôm nay suy nghĩ kiếm cớ gạt vợ đặng đi Xuân-trường. Không biết sao tôi hãy khỏi thuốc hay quanh rắn ma trí tôi vẫn lộn rồng a mình?

— Chà chà ông nầy bẩm nay nói nghe được dự quá, tôi nghe tôi cũng muốn lộn ruột lộn gan thôi thôi tôi hiểu rồi, gần đi ngồi tòa đây, mình lớn xộn trong bung nữa muốn đem vợ con theo sửa muốn để hai nhà đặng có để bề kiếm hầu kiếm thiệp chớ có [illegible] gì lạ đâu mà hòng nghĩ không ra.

Bà phủ vừa gật ngỏ về cười. Ông nghiêm nét mặt hút vấn [illegible] trong đung phà khói rồi đáp rằng nè mình tôi hỏi chiều có lại nhà anh phán Luận hồi tháng qua thế thăng Chánh Bình, thì tế ra thăng Chánh Bình hai là con của Tả Chánh Trực gốc người Bạchiên, giàu có biết bao nhiêu.

Tôi biết anh Chánh Trực, anh lãnh bi thiên thiên chết đã lâu, còn Chánh Bình cho người cha nuôi dậy chắc chiu tư hồi nhỏ đến giờ. Nó có gởi trong bằng năm muốn đăng bác, nghe đâu [illegible] rồi nó cũng còn nhiều và ruộng có bạy thẳng kiên. Tôi ngoe [illegible] bung tôi nó bắn lo-ni khô, [illegible] mình làm sao. Hôm tr. [illegible] thăng Hoàng nó đi con con hai tuy chưa [illegible] lỗi hồi song [illegible] đã hứa lo vợ nó, làm sao mà hồi [illegible] giờ mình là người lớn, bậy bạ thất tin con [illegible]

Thuốc điếu hiệu TAM KỲ

Thuốc hút không khô cổ, mùi thơm giá thật rẻ

Cie INDOCHINOISE DES TABAC
17 Bd Kitchener SAIGON

Hào quang ngủ sắc

Bấy lâu nhờ quí bà quí cô giúp bổn hiệu đặng thạnh hành nay tôi muốn quí bà quí cô đặng vừa lòng hơn nữa, nên tôi chỉnh đốn lại cái mỹ nghệ về các món nữ trang kim thời cho thêm khéo hơn nữa. Bổn hiệu có mướn thợ vẽ catalogue hơn 200 kiểu nữ-day, vàng và cà-rá để hiến quí bà quí cô tùy thích chọn kiểu, và lại bổn hiệu có trữ sẵn các thứ hột xoàn Đức, Huê-kỳ, Xiêm ngọc thạch mài rất khéo nước chiếu thiệt lanh chẳng hề u gì xoàn thiệt.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, bổn hiệu sẽ hết lòng làm cho đặng càng lòng tin cậy của quí bà quí cô.

Mme TRẦN-KIM-LANG
Hiệu BẢO-NHẠY
21 Amiral Courbet — Saigon

N. B. — Cần dùng thêm 5 người thợ kim hoàn vàng và biết nhận hột

Vạn-An-Đường
Đại-Dược-Phòng
Đường Donaumont, số 38
Cầu-Mùi — Cầu-ông-Lãnh

Bổn đường đã đổi lới ta ơn chư tôn bấy lâu có lòng giúp Bổn-đường trong trường thương mãi, tiêu thu các thứ thuốc cao-đơn, hoàn, tán và nhứt là hoàn thuốc ho sắc vàng của Bổn-đường.

Bổn đường thiết nghĩ mỗi việc chi đều có kế hoạch, giã đôi, mạo danh cả, nên Bổn đường muốn cho chư tôn khỏi lầm và những hiệu thuốc của Bổn đường khỏi phải danh bất hư truyền, Bổn đường xin chư tôn hãy nhìn kỹ cái hiệu của Bổn đường « ÔNG-VÒI » có cầu chứng nơi tôa.

Nay Kính
HUỲNH-THÀNH
Pharmacie Vạn An Đường

M. HUỲNH THÀNH
Chủ nhân Vạn-An-Đường
Số 38 rue de Donaumont Saigon

Tôi mua [illegible] thuốc hay quá chỉ, còn [illegible] hay thì Chen. Ấy là lẽ tự nhiên [illegible] thạnh được. Ông cho tôi [illegible] lại [illegible] từ mấy năm sau nầy tôi về ở quận Cầu mối thì [illegible] tôi thường dùng thuốc [illegible] ông mà thôi. Lớn nhỏ đều [illegible] thuốc của ông lắm vậy. Tôi [illegible] thuốc khá hay. Nhứt là [illegible] nứt và thuốc ho người [illegible] Chú bị cảm mạo phong [illegible] chứng ho, thì chỉ nhờ [illegible] thuốc của ông mà [illegible] và lại trong hồi nóng nhiều và bình ban thì hiệu thuốc « [illegible]-ban thối nhiệt » của ông rất là trần hiệu. Cái hiệu thuốc ho sắc vàng của ông cũng nên nhất là [illegible] hiệu nghiệm, mà chạt là [illegible] mà dùng.

Vậy, nên [illegible] xin để ít lời mà tăng ơn ông và giới thiệu cùng đồng bào những hiệu thuốc kể trên đây để rõ lai hay.

Từ-vân Hiểm
N° 119 rue Donaumont
SAIGON

MƯỜI KẢM DANH TIẾNG!

Trừ tê? Bổ huyết? Giải lao? Giải ban tán?

1) Thần hiệu tê-bại hoàn chữa trị các chứng tê bại phong thấp nhức mỏi hoặc sắn hậu phù thũng bại xuội rất thần hiệu; Mỗi hộp giá 1$20

2) Diệu-kinh bạch-đái-hoàn là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ BẠCH ĐÁI HẠ đau bụng xót ruột xây xẩm, tiêu trừ được hết, uống vào thì bổ huyết điều kinh ăn ngủ đặng khỏe mạnh; Mỗi hộp giá 1$00

3) Sĩ-lao bổ-tạng-hoàn là thuốc bổ lao, quí ông quí thầy quí vị giáo sư quí học sanh hoặc làm việc nhọc nhằn bổ tinh thần rất hay nghiệm, bổ phổi trị ho lao giải trị sáu tế thuốc bổ lao thành dược. Mỗi hộp giá 1$00

4) Thanh nhiệt giải-ban tán [illegible] ban chẩn [illegible] đỏ da vàng [illegible] tiêu ban tán [illegible] Tân dược [illegible] lớn [illegible] các chứng [illegible] tiên trị được tốc cả 12 bao 1$10

Ở xa muốn mua thuốc thì hoặc mandat thì đề ngày:

Monsieur TRƯƠNG BÌNH-Y
Directeur TÁO-NHÒN-ĐƯỜNG
Rue [illegible] N° 200
GOVAP (Gia-định)

Mandat gởi trước thì chiếu tiền gởi. Các nhà đại lý độc quyền.
1° Nguyễn thị Kính Chợ Mới SAIGON.
2° Hồ Huỳnh Tri N° 15 rue Obier PHNOMPENH.
3° Lê văn Gam và Trương văn Nhân Dược Phòng Annam DALAT.
4° Xã Định - Bến Binh - Cầy St. Jacques.

SAO CHỔI mọc!

Đèn cây « Sao chổi »
Dùng đèn cây « Sao chổi » mà thắp thì sáng hơn thứ nào hết thảy.
Dùng đèn cây « Sao chổi » thì lợi và tốt hơn thứ nào hết thảy.
Dùng đèn cây « Sao chổi » thì được rẻ hơn thứ nào hết thảy.
Trữ bán tại:
Antoine Nguyễn-văn-Bâu
N° 120, rue d'Espagne — SAIGON
và các tiệm tạp hóa Annam

Bỏ-phè chỉ khái thủy

Thuốc ho nước thần hiệu phẩm mới ho hay là ho hen, ho gió, ho rách cổ uống một chai thấy giảm.
THANH-ĐỘC BỔ TÀ HOÀN
Thuốc xổ độc ba chăng, uống hoàn thuốc sẽ chuyển mửa trị nóng nhứt trong ruột hoặc lê sinh bụng ở hai ăn uống không tiêu trong mình nóng nhứt thì uống thuốc nầy sẽ khỏe mạnh chẳng phải tìm thường xin thân quí khách lưu ý cần để thử thuốc bao chế CAO-HOÀN HOÀN TÂN vân vân.
Lời mời lạc-quan quí khách đến tiệm tôi xem nhiều ít không miễn nhiều hiệu cảm ơn.
Lời nhắn cho bệ nhân CON ĐAO mới khỏi lâu thuốc gối.
Gia Dược-Phòng được phòng
125 rue Cây Mai Cholon

CÁC GA XE ĐIỆN
từ Bình tây đến Thủ dầu một và đến Hóc môn

Đều có bán các món thuốc linh nghiệm quí vị đã từng dùng của nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN Thủ dầu một hiệu « THẮNG NHỎ CHẾ DỦ ».

Là việc rất tiện cho quí vị muốn đăng ý gần đâu mua đó.

VÕ-VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG
kính cáo

Savon Việ-Nam tốt hơn hết

MAU MAU KẺO HẾT
ĐÃ CÓ:
CATALOGUE MỚI
về các kiểu giầy FANTAISIE của quý ông, và các kiểu giầy KIM THỜI của quí bà.
Nên biên ngay thơ về hỏi.

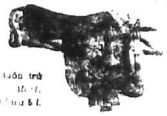

Văn ngựa hàn tộ đủ hàng nhứt chỉ có 16$00

PHONG-TAI
43
RUE DES PIPES HANOI.

Hiệp-Thinh
N° 29 Avietour Roland Garros
SAIGON

Sửa và sơn xe máy rất khéo có lãnh đồ xi ken và sửa máy hát máy đánh chữ và bán đồ phụ tùng xe máy làm kỹ lưỡng tính giá rẻ hơn các nơi.
CHÚ-NHÂN KÍNH-CÁO

Cho không!
Cho không!!
Cho không sách lạ!!!

Chớ cho đặng vạn sự như ý... ấy là cầu ai cũng thường đọc ở đoạn chốt mấy thơ chữ anh em, bà con gởi đến. — Vạn sự như ý, nghĩa là muốn gì đặng nấy muốn sao đặng vậy.....
Muốn làm ăn cho mau tấn tới, tấn lợi muốn cho quan yêu dân chuộng muốn cho ai cũng thương mến mình muốn cho trong gia đình trên thuận dưới hòa muốn cho đặng mạnh giỏi khỏi ngày đau ốm bịnh hoạn muốn cho dứt đặng tiền muốn cả trăm đều hạnh phước vân vân...
Hễ muốn thì đặng chẳng sai nhỏ [illegible] Tâm phước tánh hoa là một [illegible] là vô cùng mầu [illegible] [illegible] đặng [illegible] [illegible] [illegible]

20 điếu thuốc

Gigarettes COFAT

Quí vị nào hút thuốc «COFAT» chẳng nên quên rằng hãng BOY-LANDRY đổi mười bao không thuốc «COFAT» một gói nguyên hai chục điếu «COFAT».

Hãy lấy đem những chỗ kể sau đây:

ở CHOLON: Tiệm TRINH-LE-SANH — 350 rue des Marins

ở SAIGON: Tiệm TRIEU-THANH—6, Amiral Courbet (Chợ-mới)

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỐC

CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT

86 rue AVIATEUR GARROS và 81 rue TABERT

Giây thếp nói: 618

SONG LÂN ĐỠ THÁP

Có bán đủ cao đơn hườn tán rất thần-hiệu. (1173)

TRƯỜNG DẠY CHUYÊN MÔN DACTYLOGRAPHIE & COMPTABILITÉ — COMMERCE

(là những khoa yếu-trọng mà mấy người có học thức cần phải biết)

Ông NGUYỄN VĂN MỪI đương kiêm Đốc học trường thương mãi Thanh Tâm à người thông thạo về khoa thương mãi.

Năm 1923 ông có cái sáng kiến lập ra trường thương mãi để giúp ích đồng bào trước nhứt ở Saigon. Ai cũng biết thời đó ngôi trường ông ở Dakao rất là thạnh hành sung túc và hiện nay mấy người làm việc đánh máy và bút toán trong mấy sở công và tư phần đông đều là cựu sanh viên trường Nguyễn-văn-Mừi cả.

Nay ông Mình dạy riêng (Cours particulier application pratique et technique) chưa bết tiền, thương mãi và đánh máy tại nhà tư của ông ở số 73 đường Mac-Mahon Saigon.

Vậy ai muốn học hoặc cần biết thể lệ xin hãy viết thư hỏi ông Nguyễn-văn-Mừi ông sẽ vui lòng hồi đáp.

TRINH-TẤN-PHÁT

Ancien élève de l'école Nguyễn-văn-Mừi

du Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

Mấy năm mới có một lần

Chiều chúa - nhựt 21 Octobre 1934 tại sân vườn ông Thượng (Bồ-rỏ) có 1 trận đá banh Rút-by (Rugby) annam mình kêu banh-vệt kịch liệt lắm.

BAN-COT (BANGKOK) đấu với **HỘI TUYỂN SAIGON**

Một tháng nay các hội đá banh Rugby ở đây lo chọn lựa tướng tài dữ lắm; đã nhiều khi tập dượt đặng ăn ý nhau; ban đêm lại có đèn điện chiếu sáng cùng sân banh đặng cho chiến tướng tập dượt, vì buổi chiều phần đông mất đi làm việc tập dượt không đặng.

Cuộc đá banh vật nầy chắc xem khoái mất lắm vì Tổng cuộc chưa tốn mấy ngàn đồng đặng rước chiến tướng Xiêm (Bangkok) chớ không phải vừa. Ngoài ra trận đá banh vật. Xiêm (Bangkok) đấu với Hội Tuyển Saigon. Còn có 1 trận giao đấu tuồng đang đi xem nữa là:

ETOILE DE GIADINH ĐẤU VỚI **VICTORIA**

Tuy hai hội đá chơi (match amical) không kể points, tranh coupe, nhưng ai lại không biết: *Victoria* với *Giadinh* từ hồi nào tới giờ ai lại chịu thua ai? Có bán giấy trước tại nhà buôn Nguyễn văn Trân, 94-96 Bd. Bonnard, Saigon.

Đúng 3 giờ khởi sự trận *Giadinh - Victoria*; 4 giờ đá trận *Bangkok-Saigon*.

Nên đến xem lắm.

Ping-pong

Tranh Coupe Nguyễn-văn-Bắc. — Anh em ham mộ điệu Ping-pong ở các nơi ráng tập dượt hẳn hòi đặng có tranh giải Nguyễn-văn-Bắc.

Cuộc tranh giải nầy có lẽ lớn hơn hết trong năm nay vì nhà đại thương gia *Nguyễn-văn-Bắc* định mời hết thảy các chiếc vợt cừ ở Lục-tỉnh, Nam-vang Trung-kỳ và Bắc-kỳ đến dự. Có nhiều phần thưởng thiệt xứng đáng.

Ngày thứ năm 15 Novembre 1934 sẽ khởi sự.

Điều lệ sẽ đăng sau. Anh em ráng lo tập dượt lắm đi.

Nhiều khúc đường bị nước ngập hư ở Hậu-Giang

Nhiều khúc đường đi ở Hậu Giang bị ngập dứt, đi không được. Con đường đi từ Vinhlong qua Sadec bị nước ngập đi không được.

Những người ở Saigon đi về miền Hậu giang mà không biết nên phải trở lại. Người ta than phiền sở bưu điện không cho công chúng hay cái tình hình đường hư như vậy. Nay bổn báo nói rõ thêm về việc nước ngập dứt đường lộ.

Hôm tuần rồi, các báo đều có nói con đường từ Longxuyên qua Châuđốc bị cấm qua lại; M. Denis ở Châuđốc phải đi tàu và chờ luôn xe hơi qua Longxuyên. M. Toulouse cũng ở Châuđốc phải đi về Saigon bằng ngã Nanvang.

Từ hôm thứ năm rồi đường đi Canthơ qua Longxuyên phải bị cấm.

Con đường đi thẳng từ Long xuyên qua Sadec và đường đi Sadec lên Caolãnh đều phải bị cấm qua lại từ hôm sau mai chưa nhứt nữa. Hai con đường nầy bị nước ngập từ đầu chí đuôi mà có nhiều chỗ nước cao đến 15 và 25 phân tây (tùy theo con nước). Xe ô tô qua lại ở trên hai con đường nầy vì sợ đá trăng bị banh xe chạy trốc.

Thơ tín

Cùng ông T. V. N. Châuđốc

Bài ông nói đó, đã đích đáng trong số báo Tribune Indochinoise ra ngày thứ hai tuần nầy rồi.

Đốc-nhà Nam

CỦ-LÀ NAM-VIỆT

Chế tại Hà Thành

Bán rao hàng mỗi hộp 3 ống

Giúp Mình ấm, Bụng đỡ chất ra một thứ Củ-là đã hiệu CỦ LÀ NAM VIỆT, bị được bà chăng giá mỗi hộp từ 0$60 — 0$50 — 0$40 — 0$30.

Tại Nam kỳ mua đi mà tìm đến nơi hiệu NGUYỄN-THỊ KÍNH Saigon

LỜI RAO

TẠI MUỐN MỞ RỘNG PHÒNG CHỮA BỊNH NÊN ÔNG

DOCTEUR PHANG MISSAO

đã dời phòng chữa bịnh đó qua đường Lareynière, số 65 và 67 Cholon (*ở đang sau bót Chánh*).

Savon Việt-Nam thiệt tốt

DỊP MAY ÍT CÓ TRONG LÚC KINH-TẾ KHỦNG-HOẢNG

BÁN MỘT TẶNG MỘT

Với ơn hạ cố của phần đông chư tôn có lòng dùng các thứ thuốc của bổn đường, vì biết thuốc của bổn đường lựa rõng các thứ điệu được và bào chế rất kỹ càng nên bổn đường định giảm giá trong hai tháng mà thôi, kể từ ngày 20 tháng bảy đến 20 tháng chín Annam gọi là đáp ơn hạ cố.

Thuốc của bổn đường nhãn «TRÁI ĐẤT» thì bán một tặng thêm một, các hiệu khác đều có remise 20 %.

Nên thừa dịp nầy đến mua, bổ qua rất uổng.

NHUẬN-HÒA-ĐƯỜNG

Nhãn «Trái Đất»

86 26, đường Tháp-Mười, Cholon mới.

Ngày 20 Octobre tới đây

Mai-lan-Phương Annam xuất-hiện

Trên sân khấu, Mai-lan-Phương là một anh kép hát có tiếng đồng vai già, gái. Người mình lâu nay ao ước xem cho được tài Mai. Trước khi xem được tài Mai, tôi thử bảy nầy, đông - bào nên đi xem tài Mai-lan-Phương Annam tức là cô *Bảy-Nam* đào chánh gánh *Nam-Hưng* thủ vai kép chánh trong tuồng *Lý - chơn-Thanh*.

Sáu năm về trước, ngôi sao cô Bảy Nam chói lọi một góc trời. Nhiều người vẫn muốn xem tài cô nhưng chưa gặp dịp. Ngày nay trên sân khấu, với những bộ điệu theo họ Mai, chắc sẽ được đông bào hoan nghênh chăng sai.

Tuồng *Lý Chơn Thành* là một thứ tuồng Tàu rất đặc biệt của gánh *Nam Hưng*. Nội y phục tối tân và theo lối quảng cổ gần một ngàn đồng bạc.

Giá chỗ ngồi gần cuối tháng nên định rẻ hơn thường ngày. Fauteuil d'Orchestre: 1$50; Stalle d'Orchestre: 1$20; Baignoire de face: 1$00; Baignoire de Côté: 1p.20; Balcon de face: 1p.20; Balcon de côté: 1p.00; Loges de face: 1p.20; Loge de côté: 1p.00; Galerie 0p.30.

Trọn ngày thứ sáu và thứ bảy có bán giấy tại nhà hát lầy (1218)

Đều cần nhứt cho chị em có thai nghén

Người đàn bà về sự thai nghén là đều cần yếu hơn hết, ruồi gặp nhằm lúc khí huyết kém suy, hay sanh nhiều chứng như: biếng ăn, biếng ngủ, mặt mày hay xây xẩm, không muốn đi, không muốn làm, trong mình bần thần hay ụa mửa, hoặc vô ý rũi tẻ phải động thai. Nếu không sớm lo điều trị để dây dưa sau làm tiểu sẩng, hoặc đứa nhỏ sanh ra èo uột khó nuôi, có nhiều khi phải tử phúc trong mà thiệt mạng đến người mẹ.

Vậy chị em khi đã mang thai rồi, hãy nhớ mua thuốc số 9 kêu là AN THAI HOÀN hiệu ĐẦU RỒNG của nhà thuốc Hồ-minh-Khái và Nguyễn-văn-Thinh bào chế tại Mytho mà uống, không bình uống mỗi tháng chừng một hộp sau sanh đẻ rất dễ dàng, còn có bình mà đã giống các chứng kể trên đây uống khỏi vài ba hộp thì trong mình thơ thới, khi sanh đẻ rất thuận tiện và khỏi phải mặc chứng sẩng hậu về sau. Cách dùng thuốc có chỉ rõ trong toa theo người có bịnh hoặc không bịnh.

Nguyễn-thị-Kính.

SAIGON

Tổng thại-lý hiệu thuốc ĐẦU-RỒNG, và các chi nhánh sau đây đều có bán:

PHARTHIET M. Tạ-văn Tu

NHATRANG M. Nguyễn hữu Tiếu-Phước M.

HANOI Hiệu Minh Sơn, 52 rue Julien Ferry.

TANAN M. Nguyễn hữu Dư.

TANAN Chợ Kỳ sơn nhà Bảy Cần

MYTHO Nhà thuốc ĐẦU RỒNG đường mé-sông.

GOCONG M. Lê tấn Thọ.

CANGIOC M. Lê thành Lợi.

BOLON M. Phạm văn Thình cho [illegible]

DUCHOA M. Lê văn Thường.

(1205 B.

Giá lúa và tin tức

Giá lúa tại Cholon

NGÀY 16 OCTOBRE 1934

LÚA (Mỗi tạ 68 kilôs)

Goung	1.46	Omon	
Bentre-Bari	1.46	Cairang	1.33
Bentre	1.42	Tho Not	1.34
Mytho Tânnh	1.42	Longxuyên	1.38
Cái Lậy	1.42	Châudốc-Blanc	1.38
Cái Bè	1.42	— Rouge	1.32
Vinhlong	1.42	Tânchau	1.20
Bakê	1.42	Sadec-Blan	1.15
Can Chong	1.45	— Rouge	1.27
Cang Long	1.45		1.20
Travinh	1.45	**CAOMÊN.**	
Bakiu	1.47	Battambang	1.42
Rachgia	1.47	Banam	1.36
Rachgiá	1.47	Souriêng	
Phuoc-Long	1.47	Loa do	1.15

GẠO (Mỗi tạ 60 kilos)

Gạo N° 1	25 /.	2.18
Gạo N° 2	40 /.	2.08
Tâm 1-2		1.68
Tâm 3-4		1.55
Cám trắng		1.02
Cám đức		0.80
Bao lúa ve		14.00
Bao gạo		20.50

Bấp đỏ mỗi trăm ki-lo ở Cholon. Tê tới

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Sikiang	8 Oct
Forbin	10 Oct
Kouangsi	15 Oct
Chenonceaux	15 Oct

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Claude Chappe	13 Oct
Cap Tourane	14 Oct

Ở Tàu về

Porthos	26 Oct

Singapore về

G.G.Merlin	6 Oct
Albert Saurraut	9 Oct

TÀU ĐI

Qua Pháp

Cap Tourane	17 Oct

Ra Bắc và Trung-kỳ

Forbin	12 Oct

Qua Tau

Sikiang	9 Oct
Kouangsi	16 Oct

Qua Singapore

G.G. Merlin	8 Oc

Nếu biết lo biết chạy...

Những người thường bị bịnh mộng-tinh, di-tinh, tinh cạn phát tiết ra hoài, làm cho thân-thể tiều tụy, sức lực yếu đuối, lưng đau xương nhức, ăn không ngon ngủ không được bồn thân mỗi mệt, mình nóng ngực, bụng hay hồi hộp thường đái lắm.

Muốn được mạnh khoẻ, chỉ uống thuốc

BỔ DI-TINH

Hiệu ĐỨC-TRỌNG

MỘT VE 1$00

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG, số 358, đường Cây-Mai (gần Đồn Cây-Mai) Cholon.

Trừ bán Nguyễn-thị-Kính và mấy nhà đại-lý ở Lục-tỉnh.

THUỐC HO RẤT LINH-NGHIỆM

Mỗi gói giá 0$10

THUỐC ĐAU MẮT HAY HƠN HẾT

Mỗi ve giá... 0$20

HIỆU CON MÈO

ỨNG-XUÂN-ĐƯỜNG

113, Boulevard Albert 1er, 113

DAKAO — SAIGON

CÓ BÁN KHẮP CÁC NƠI

XIN CHÚ Ý — Bổn tiệm có bán thuốc ngựa (1198)

Bằng cấp của ai?

Một bạn đọc có lượm đặng ở một tiệm cơm khách một cái bằng cấp tiểu học và một cái giấy khai sanh của cậu Nguyễn-văn-Kiệt sanh trường ở Saigon đem đến giao cho bổn báo.

Vậy mời cậu Kiệt đến báo quán lãnh giấy tờ về.

(1212) B.B.

Bán gấp

— Một cái Renault 6 mã-lực ở chỗ ngồi, áo nệm, mui xe 5 vế mới — Máy chạy, tốt — Giá rẻ 200$

— Một cái Chenard Walcker 7 mã-lực — Sáu ngồi — Bộng rất lớn. Mới mới — 4 cái vỏ mới — 2 vỏ secours — Kêu hơi basch — Đẹp chạy — máy tốt.

Giá: 300$

Do nơi 98 bis Legrandière Saigon

TIỂU-THUYẾT CỦA ĐƯỚC-NHA NAM — N° 19

KHÍ HUYẾT ANH HÙNG

PHÚC-ĐỨC

II

2. Ủy châu cha, Lục Lạo mấy không đó? Vậy mấy đêm khoe đã học võ đã tài đánh rồi đa.

Lục Lạo cười hị hị, Lục Tặc cạy cái miệng của Lục-Lạo rồi kêu đầu cười theo.

Lục Lạo nói: «Tia ơi con tính xin theo mọi gánh hát xiếc đi làm hề, nhớ cái miệng cười có duyên nầy chắc là được khen giỏi hoan nghênh lắm.

— Đừng có tia chuyện tầm bậy nữa.

Lục tặc liền hỏi Hoàn ngọc Quang rằng: «Châu ơ, có cha mẹ châu ở nhà không ?»

— Tưa chú cha *[illegible]* mới lên Da at hồi sớm mai, chỉ có mẹ tôi ở nhà mà thôi.

— Sao mẹ và chặn không đi với cha ?

— Thưa mẹ tôi không được mạnh, còn cha tôi đi trong ít bữa về, đi lên coi ruộng nhà.

— Thôi để chú đi vào thăm cô nhỏ.

— Không mấy khi chú xuống, chú ở chơi ít bữa nghe cha ?

— Ý được đâu châu, lúc nầy ở nhà ăn trộm phá quá, không dám bỏ nhà đi chơi đâu lâu.

Lục Lạo nói: «Sướng ác, để con về trên rình đánh ăn trộm chơi cho bỏ ghét đi làm gì ?»

— Cái bộ mấy trói gà không chặc «à đánh ai ?

— Chỉ có tia chê con mà thôi, Tia hồi anh Hoàn coi, lúc nầy con học võ đã khá lắm rồi.

Lục tặc day qua hỏi Hoàn ngọc Quang: «Có phải vậy không châu ?

— Dạ phải chú Lục học cũng khá rồi.

— Thôi để một lát chiều mới Lục Lạo dượt võ cho tao xem.

— Dạ dượt một mình nó lia ả.

— Dượt với anh Hoàn mấy chớ.

Ý không dám đâu tia, nầy hết hồn cái rồi chưa phải nhiều hay sao mà tia còn muốn gây thêm nữa.

Lục Tặc cười rồi đi vào phía trong thăm Lệ Thủy.

Chốc lát, Lục Tặc sửa soạn đi về Hoàn ngọc Quang, nói: «Thưa chu xin chu ở lại chơi mai sáng, tôi sẽ lấy xe hơi đưa cho về.»

— Ở lại làm chi cháu ?

— Không nói đâu với chú, đêm nay thầy hay tại rạp hát có bà Ngọan hát tuồng Phụng nghi Đình hay lắm. Thuở nay tôi chưa có đi coi hát bội lần nào nên muốn đi coi cho biết. Có chú đi, tôi xin phép mẹ tôi chắc được.

— Sao chau biết có bà Ngọan tuồng Phụng nghi Đình ?

— Tôi nghe anh ba sớp phu nói, nên tôi mới biết. Chú hãy ở lại đi coi đặng tôi được đi thơ chớ không có chú thì chắc không bao giờ mẹ tôi cho đi.

Lục Lạo nói tiếp vào: «Tia ơi lại nghe tia, con cũng muốn đi coi cho biết. Con chưa biết hát bội là hết làm sao ?»

Lục Tặc gật đầu nói với Hoàn ngọc Quang rằng: «Được, chú [illegible] không biết mẹ [illegible] châu có vui lòng cho châu đi coi hát bội không ? Nếu không thì chú ở lại vô ích.»

— Chú hãy vào nói thử.

Lục Tặc đi vào trong nói chuyện với Lệ Thủy một hồi rồi trở ra nói với Hoàn ngọc Quang rằng: «Chú xin gắt lắm mẹ châu mới tăng lòng. Mẹ châu nói cha chân đi Dalat có dặn ở nhà không nên cho châu đi chơi đâu cả. Chú vỗ bụng xin bảo lãnh, mẹ châu mới dám cho châu đi với chú. Vậy có đi thì phải giữ mình cho từ tế nghe bông ? Gặp cơc gái đứng có liếc mắt ngó đa Hoàn ngọc Quang nói: «Thưa chú, đừng lo sợ chuyện đó, tôi ghê đàn bà con gái lắm. Không ưa.»

— Không ưa ! Châu giờ chưa biết ưa rồi sao không ưa cho mà coi. Lục Tặc nói rồi cười, Hoàn ngọc Quang tủ bộ mắc cở.

Tối lại sau bữa cơm, vào độ 7 giờ rưỡi Hoàn ngọc Quang và Lục Lạo sửa soạn sang bên cùng Lục Tặc lên xe hơi đi coi hát.

Đêm nay nhằm đêm thứ bảy đầu tháng tại rạp hát có bà Ngọan vào độ bảy giờ rưỡi thiên hạ lần chen lấn mua giấy vào xem rất đen nghẹt xe hơi chạy đến rạp hát ngừng lại, Lục Tặc lấy tiền đưa cho Lục Lạo biểu đi mua ba cái giấy thượng hạng trên lầu. Lục Lạo đi mua giấy mất mười nhịp đồng bổ, phải chen lấn kịch liệt mới mua được rồi trở ra chỗ Lục Tặc và Hoàn ngọc Quang đứng nói rằng: «Tôi chen lấn hết sức lực mới mua được giấy đây. Người ta đông làm sao không biết, mực qua tôi đổ mồ hôi ước hết cả áo, nếu mình đi trễ một chút thì không còn giấy bán nữa đa. Thôi mau mau đi vào xem kẻo nghe trống đánh kên ! ôi nóng ruột quá. Ai đi quên nói, đêm nay hát sáng đêm lắm mà hát xuất. Xuất đầu: 'am quốc cái, lúc Triệu tử Phương đương trường bắn. Xuất sau: cảng Tam quốc, Phụng nghi đình. Tôi có xem truyện Tam-Quốc nay được xem [illegible] lớp tuồng nầy, thời nó khoái [illegible] mắt của tôi biết sao mà nói.»

Lục Tặc tự cười rồi nói với Hoàn ngọc Quang đi vào xem.

Trong rạp hát giữ gìn khám giấy đã chặt sức, trên lầu nơi hàng đầu có em mới cái ghế thượng hạng chưa có ai ngồi. Lục Tặc đi vào với Hoàn ngọc Quang và Lục Lạo thấy hàng ghế trống thì cả mừng mà mem đi lui bằng cỡ người chặn lại nói rằng: «Ba người chớ có lại ngồi hàng ghế đầu, vì hàng ghế đó để dành cho bọn đu của đường mới. Bọn nầy hung dữ lắm, ai lại ngồi ắc là nhất bị sanh sự lôi thôi.» Lục Lạo nhảy miệng hỏi rằng: «Giữ không có để số, ai vào trước thì được giành phần chớ. À, hay là chủ rạp chưa hàng ghế đó cho bọn ấy ?»

Còn nữa

Khi tôi đi Pháp, dọc đường gặp sóng to gió lớn, thời tiết ít hạp với người mình mặt dáu, nhưng nhờ dáu THIÊN-HOÀ là món thuộc hay, đà nhiều phen giúp đỡ.

Năm Phi

Có bán khắp mọi nơi

Dầu - Thiên - Hoà

của nhà thuốc

THIÊN-HOA - ĐƯỜNG

238, rue des Marins - CHOLON

Hãy hút thuốc điếu «ĐẠI-NAM»

Ngon hơn hết

COTAB

TRÊ KHÌ 1 ống 2 ống trừ tức thần 8 hai hôn ngoại thận, đã làm cho đi đứng không được. 0p.80

THUỐC LẬU Thị bình mạn Chung, quy quyết Giết tuyệt bệnh Gonocoques. Làm nước tiểu trong lại. 0p.50

BỔ THẬN 2 ống trừ tinh, đã tinh, hoạt tinh, chưa có thuốc nào bằng kịp. 1p.00

NHÀ THUỐC **ĐẠI-ĐÔNG**

96 rue Pellerin 96

SAIGON

Đã bán ở Thanh Thanh, 74 Pellerin Saigon; Đức Thắng, Nouvelle Bakery 124 phan Đình Phùng Thành Chiêu Nam Cường Mytho; Thành Phát Cantho Dược Tín Bạc liêu; Đồng Chuyên, Nguyễn thị Linh Sadec, Lương thị Điểm Longxuyên; Nguyễn ng. Thơ Rachgia, Nguyễn văn Ut Tânâu, Minh Nguyệt Phanthiết, Hạnh Thị Nam Vang. (1139)

Cù là Sư tử

Chuyên trị bá chứng hay hơn hết

THÔI-DỰ-ĐƯỜNG

123 rue de Paris Cholon

VẮN TẮT

Chẳng phải có mời cơm mà người không có bình chi nông thuốc Bình-Tỉnh hiệu HUE THONG ha cangvới nửa vì mà làm bổ thận, sức tinh tan ngũ tu, Canh nhiều lo đáng mình không biết mệt.

Era Kim các lý chung của hiệu Nghi Bồi Nhâm, Cholon có thể ngon nước đâm nâng chi tôi mà giá cũng không nhiều. (129 B.C)

Kỷ niệm châu-niên

Nhà Đạo-đức xin mừng dùm

Đến ngày 15 Octobre 1934 là ngày của tờ NIẾT BÀN TẠP CHÍ sống được đúng một năm. Chúng tôi hết sức mừng và mượn ngàn cảm tạ ơn chư quí độc giả. Nhơn dịp kỷ số 24 kỷ-niệm Châu-niên chúng tôi có mười bản một số đặc biệt, dày 60 trương bài vở chọn lựa nhiều tích lạ chuyện hay vẻ đạo giá mỗi số 0$15. Luôn dịp xin nhắc cùng chư quí độc giả ai là người thương mến cơ-quan này, muốn cho bổ được sống lâu thêm tuổi, xin mua dùm một năm hoặc sáu tháng nhân Chúng tôi hết sức đội ơn. Mua tập chí xin dùm tiền trước Thơ và mandat đề nơi Nguyễn văn Lượng boîte postale N° 63 Saigon.

Giá báo một năm 2$50 sáu tháng 1$30 mỗi số 0$12

Đi từ Nam tới bắc

Từ Cao mên tới xứ Lào

Ai đi từ Nam chỉ bắc từ Cao mên đến Lào chỗ nào cũng gặp người ta treo bảng hàn thuốc xổ Nhành Mai là thứ thuốc xổ hết sức hay, ít làm độc rất nhiều lắm. Kẻ nhỏ đều bị thuốc tốt lắm cả. Dầu cũng có bán sẵn uống rồi cũng đến khen. Tiệm nguyên thị Kính chợ mới Saigon có bán các gare xe điều các tiệm thuốc, các nhà buôn phân nhiều có thuốc xổ hiệu Nhành Mai, giá mỗi gói 0$15 Mua sỉ lẻ nhiều do nơi Nguyễn văn Lượng Directeur Pharmacie Nguyễn văn Phú, Boîte postale n° 63 SAIGON. (1207)

TRÀ VÕ DI DÀNH THƯỢNG THƯỢNG

Trung-Huê kỳ-chưởng

Trà nầy vốn chế kỹ càng
Mùi thơm ngào ngạt xem làng đều ưa
Giá bán Không mắc cũng vừa
Trà ngon chẳ quí chẳng lừa cho tôn
Khắp nơi thiên hạ người đồn
Trung Hoa Kỳ Chưởng nhứt cần tăng bay
Nhớ nhìn nhãn hiệu bên nầy
Đi tìm cho chẳng bắt rày kẻ gian
Qui khách hễ ưa vài quán
Dằng rồi mới biết rõ ràng trà ngon

Nghi-Bồi-Nhâm

Tiệm bán trà tên lâu năm danh tiếng nhân con MAI ở ngan Cholon số 75 (1174)

Một tín thành thật ở Việt-Trì

Tôi thường ít muốn đăng thơ khen tặng lên báo là vì có nhiều cuộc hoàn đăng với sự thật hoặc muốn bà con ở xa hoặc muốn người ở mà viết thơ khen tặng rồi đăng lên báo mà gởi gắm đăng báo e hầu sự tự nhiên hương hà đi dương phong tập».

Song vì có mấy bức thư khen tặng của qui vị gởi lại hiệu tôi nên đăng lên báo để giới thiệu cho đồng bào đăng thích đến thăm lạc. Nếu không đăng thì sẩu lòng của qui vị có lòng đối với đồng bào mà là lỗi cố đều tốt.

Y học-sĩ Võ-văn-Vân

Hanoi học le 28 Août 1934

Monsieur Võ-văn-Vân

Pharmacie

THUDAUMOT

Monsieur,

Tôi xin ta vài hàng tâm thú để tỉnh chức ngài cùng qui quyến lều được vinh khang, tôi mừng lắm.

Sau xin nhân tiện cảm ơn ngài bấy lâu nay sản lòng tính nghề về bịnh của một nhân tôi. Đã hay rằng : đáng được hữu tất, nhưng được một y-viện sẩn bấu nhiệt huyết, để giúp đỡ cho đồng bào như ngài thì thực là hiếm có. Cũng may cho tôi, vì bịnh đau tử cung của nội nhân tôi kể đã thâm niên mà tôi đã dùng công tìm kiếm các thứ thuốc kể cũng đã nhiều, song lẻ, thứ thuốc *Bu-đô son-quân-tân* của ngài quả nhiên lợi hại thực.

Từ khi nội nhân tôi dùng thứ thuốc ấy, thì thấy trong mình nhẹ nhàn, yên lành được cả, ấy là mới dùng có 6 hộp mà được công hiệu như thế. Tôi lấy làm cảm ơn ngài đã đem tài trí thức mà nghiên cứu ra thứ thuốc đó.

Phần riêng tôi thiết tưởng thứ thuốc *Bá đã son quân tân* của ngài thì sau nầy thế nào công nhân là một thứ bảo dược vậy.

Còn như bịnh tôi dùng thứ thuốc *Sâm nhung dưỡng tâm bổ thận hoàn* của ngài thì nay nghe trong mình cũng được thảnh thơi cả.

Kính thơ

H. Nguyễn-ngọc-Quý

Gérant du Dépot Régional de la S.F.D.I.C. Bạchđằng.

(1058) (Tonkin) VIỆT-TRÌ

Xe thổ mộ

(Tiếp theo trương nhứt)

chất nắng kiếm từ xu, mà nương tay đánh thuế nhe một chút, để cho họ còn cơm mà ăn.

Ít tiền thuế mà có người trả, chẳng hơn nhiều tiền thuế mà không ai trả, năng quá trái sao nổi mà trả ! Lớp con bị cái giấy thuế thân nữa.

Chẳng những là anh em đánh xe thổ mộ bị cái ách nặng tru 20 20p. tiền thuế mà thôi, lại còn bị cách phạt tân nhân của các bức lính trong thành phố nữa.

Họ phạt không nương tay một chút nào : dậu bậy ngoài đường, không phải là bến, thì phạt 3$60. Còn nếu lính đến phạt mà người đánh xe cho ngựa chạy để thoát khỏi, lâu bị phạt gấp hai lên, nghĩa là 7p.20.

Nghĩ xem, làm thế nào tránh khỏi dậu ngoài đường. Như hành khách đi xe muốn xuống nơi nào thì phải ngừng xe nơi ấy thì vừa ý, không lẽ phải ra tận ngoài bến xe bến bông gà xe lửa ma dậu. Thế mà nếu xe ngừng lấy nơi nào thì bị phạt ngay 3$60 à 3$60 xe thổ không đáng mà thế ấy. 3$60, như thế con đói cho con anh em nghèo khổ hơn.

Thật khổ quá, ở bến không có ở ngoài tuồng nhiều tiền đóng thuế thì xe bị bắt, còn đi dậu cũng chỉ khác Điểm tiền đóng ở nơi đi, lại bị phạt. Bây giờ các anh em mới liệu làm sao ? Không lẽ nghỉ, nghỉ thì chết đói.

Trời ơi ! Khổ quá.

Vậy chúng tôi xin yêu cầu cùng chánh-phủ bớt giảm cái thuế xe thổ mộ xuống vài phần và thanh phủ bãi cái phạt năng ấy đi. Hay là cứ mỗi phạt thì chỉ phạt độ hàm ba cái thôi chứ phạt bốn 3$60 và 7p.20, thì thật chết cho các anh em nghèo khổ lắm.

Mong rằng chánh-phủ nên để mắt tới.

BÍ T-SƠN

Savon Việt-Nam

Savon tốt nhứt trên đời,
Ai người ước vọng vậy thời mua đi.

SAVON LUX

làm cho tôi xinh đẹp

MARCELLE CHANTAL

Nếu nước da không được mịn màng thì chẳng có cô hoa khôi chớp bóng nào giám gọi toàn tốt. Bụi bà thì nhơ sẩn mấy ngôi sao trong tường hát bóng, biết dự phòng lo gỡ sắc đẹp của các cô và kêu chọn thứ Savon rửa mặt rất tinh tẩm là thế nào ? Cô mỹ nữ Marcelle Chantal và trong 9 phần 10 ngôi sao trên làng chớp bóng đều dùng Savon Lux. Vì cô thấu hiểu bụi nó rất trong sạch làm cho nước da thêm mịn màng mà đời đời.

Savon Lux giúp cho mấy cô thiếu nữ trở nên xinh lịch là ký. Qui cô nầy đồng phù Savon thơm sẩy.

MƯỜI CÔ MỸ NỮ HẾT CHÍN CÔ ĐÀ DÙNG SAVON LUX

H-L-TÉ 302-33 F

SAVONNERIES LEVER, PARIS

Thuê huê lợi

(Tiếp theo trương nhứt)

Tuy vậy chớ trong năm 1932, 1934 vì tình cảnh ở chốn thôn nghèo tung quá lẽ nên quan Thống đốc Krautheimer y theo lời thỉnh của hội đồng Quản-hạt hai lược đem sut thuế thân ở nhiều hạt được rẻ xuống. Trước kia môn thuế thân nó khác từ lăng nấy qua lăng kia, thì ngài đem xuống còn một mực là 6p.00 mỗi năm mà thôi. Cũng việc chính đốn thuế thân ở các hạt lẻ như vậy thì các sở công nhơ đã chịu thiệt mất đến 1,000,000p. qua năm 1935 đây, môn thuế thân lại còn được sut xuống là 5 p. 50. Điều nầy thì công nhơ các hơn cũng mất thêm đi 400,000p. nữa. Thế thì từ năm 1931 tới giờ, nội cái khoản thuế thân, người mình đã được giảm đi 1,400,000p. rồi thế mà lấy riêng cái môn thuế của mỗi người là 5p.50 một năm thì cũng vẫn còn nặng nề chỗ hàng người ở « vô sản ».

Bắt đầu từ năm 1935, thuế thân của người bản xứ chia ra làm hai phần : một phần thuế như đính không đổi đổi (droit fixe) và một phần thuế (droit proportionnel).

PHẦN THUẾ KHÔNG ĐỔI ĐỔI

« Về phần thuế không đổi đổi thì mỗi người đều phải nạp như nhau, cũng bằng như cái môn « huê hồng men thổ ».

« Cách thức tư bộ, giá biểu thuế « thân (tức là 5p.50) mỗi năm, « cách xét hoạt và phạt vạ cách « phạt giấy năm năm cũng « làm giống như giờ, chớ không « có gì sửa đổi cả.

PHẦN THUẾ ĐỔI ĐỔI TÙY THEO « SẢN NGHIỆP »

Môn thuế huê-lợi sẽ tới ra sao ?

Những người chi có biể là tiền là môn thuế thân nầy, mà không có để ý nghĩ ra một cách gì thay thế mà cho đáng sửa mới nghe cái bài diễn văn của quan Thống-đốc thì đã vui lắm rồi vang với quản chúng nào là môn thuế huê lợi hay thời, nào là « nhà giàu phải trả thuế », nhiều đây là để độ vớt cho hạng người « nghèo lưng », nhưng hễ thử lại xem cái tập bổ sự của chánh phủ đưa qua cho Hội đồng quản hạt xét, cho biết hạng người « vô sản » trả nhẹ là bao nhiêu ? để mai sau khỏi bị thất vọng, thì ai nói như thế nữa.

Môn thuế nầy tuy theo sự sản của người thiếu thốn mà đánh. Dân ông và đàn bà bất hạnh là bao nhiêu tuổi ở vào hạng người kể đưa đầy đều phải trả thuế như vậy.

1. Thường-gia điền - chủ, ngoài năm phải phải nạp thêm 20 phần trăm cái môn thuế chánh của mình nạp về bài sanh ý hay là về thuế điền thổ.

2. Những người giúp việc ở các lư-sở và công-sở, những viên quan hưu trí, người nam được hưởng lương bổng hay là tiền phụ cấp trên 720p.00 thì đều phải nạp thêm môn thuế về sự sản nầy hết.

Các phần trong bổng hay là phụ cấp dưới 720$ khỏi phải nạp thêm thuế sự sản.

Từ 720p. tới 2000p. phải nạp 1%.
Từ 2000p. tới 4000 phải nạp 1,5%.
Từ 4000p. tới 6000 phải nạp 2,5%.
quá 6000p. phải nạp 4%.

Đại ý cái môn « thuế huê lợi » mà người ta đang hô hào là nhằm nó mà giải khổ cho hạng người nghèo khổ là vậy đó !

Thuế thân giờ thì không được giảm bớt chút gì, cái giấy thuế thân « năm năm » cũng phải đeo theo trong mình mới được đi lại thong thả, những việc tra hỏi xét hoạt và phạt tù cũng vẫn giữ y như giờ.

Có đều khác là là bây thêm ra một hạng người khỏi vô thuế vụ nữa, mỗi năm phải đem đóng nạp vô kho 200,000p. bạc thuế mới. Các hạng điền chủ thường gia hiện thời cũng chưa chắc là tránh được sự lo sợ, lo chuẩn kia. Còn nếu chưa được hưởng quá 720p. lương bổng đóng nên cũng chưa có chắc là khỏi cảnh thiếu trước hụt sau vì con vì vợ.

Phần người Pháp, lúc tính hư lợi của bổ để đánh thuế thì lại được trừ trong số hư lợi của họ.

1° Các món tiền hồi no vay.

2° Nợ nần phải trả.

3° Tuổi vụ các hạng quan lại, Sinh-tử tế trong các việc làm ăn mua bán.

Trừ các số đó rồi còn lại bao nhiêu hư lợi, thì chánh-phủ mới theo đó mà đánh thuế. Số huê-lợi mà ít hơn 2000p. thì khỏi phải trả thuế.

Những người con phải nuôi vợ không nghề nghiệp riêng, cha mẹ già 65 tuổi, hay là con nhỏ dưới 21 tuổi, đều được giảm bớt cho mỗi miệng năm vậy là 10 phần trăm tiền thuế như thế thì cái hạng « nghèo mạt » của mình cũng vẫn còn khổ với cái môn thuế thân 5p. 50 mỗi năm, cũng vẫn bị hạt bược vì thiếu thốn, rồi trong cái số mà người ta cho là hữu-sản đó lại phải con nạn vợ trong bụi đem vô kho thêm 200,000p thuế mới trong lúc đồng biến kiếm không ra như thế nầy.

Kết luận

Những cái lý lẽ tuyên truyền trên sau báo rằng chánh-phủ đánh thuế huê lợi như thế là để giảm bớt cho thiết như thuế thân cho dân nghèo là một đều lạm cho dư luận sai lầm rồi, không gọi bình tình mà quyết đoán trong một vấn đề quan hệ như môn thuế huê-lợi cho chánh đáng đặng nữa.

Thuế thân của người bổn xứ năm 1933 có hết đi được 0p.50 thì cũng như các môn thuế điền thổ và sanh ý được hết 10 phần trăm vậy. Bây là để cái chánh sách tiết kiệm việc công phí của chánh phủ phát thi thố trong buổi tân lộc không ra tiền đây mà thôi chớ môn thuế huê lợi theo đó an đưa ra thì số thuế thân cũng vẫn để y như thế.

Nay ta hay là cái đại ý về môn thuế huê lợi có là chủ tâm muốn gây ra một mối dư luận để cho công việc làm của mấy ông Hội đồng Quản hạt đang bàn tính có thể dựa theo mà quyết đoán cho chác hay vơi cho muốn của phần đông của quốc dân.

Tiền bạn ra đi

(Tập kiểu)

Từ đây gió bể xen trời,
Ai ơi xin nhớ mấy lời đinh ninh
Trong khi quả khách một mình
Thuốc thần của hiệu V. BÍNH rất ngh...
Gặp cơn sóng gió hết lý
Dùng đâu BÀ CHÚNG tức thì giảm thuyên
Phong sương dược vẻ thiên thần
Dùng phân theo số như tiền dưới trên
Xôi nang cùng chất bổ thân
Gần khuyên dùng thuốc LÚC LONG cho thương
Một mình cay đắng trập đường
Ngủ không yên giấc, đứng thường, KIM TINH
Mấy lời kỷ chế đinh ninh
Xa-xuôi ai có bất tình chăng ai
VÂN-HẠC

(Đâu là chương trước CỬU LONG HOÀN Kim tinh đơn có rao ở các báo. Các môn này thiệt hay.)

Một cảnh Địa-ngục ở Nga

(Tiếp theo trương nhứt)

Nga xô-việt chủ-trương để bàn nhứng vật - dụng nào mà ở các hiệp-tác-xã không có và trả bằng đồng rúp, hay là những sở vật-dụng lớn lao mà mấy hiệp-tác-xã không có quyền cung cấp cho.

Sở rút những tiền để riêng cho người ngoại-quốc gọi là *torgsin* thì người nam đó có thể dùng đồng tiền nước mình mà trả được.

Như vậy là người ngoại-quốc chỉ có thể mua những món đồ nào mà những tiệm ấy bán cho mà thôi.

Có chưng bày nhứng thứ đồ cho chúng tôi ấy là những xe hơi chế bao bọc bên Hoà kỳ giá thuê rất mắc. Chúng tôi ngồi xe hơi chạy đến một cái cửa có người lính đứng gác, đi ngang qua cửa ấy, chúng tôi mới tới vào trong thành phố Leningrad.

Lúc bấy giờ chúng tôi đều lấy làm buồn rầu hết sức. Leningrad là một thành phố đương điêu tàn. Chúng tôi đi dọc theo những con đường dơ dáy, bụi bay lên ngùn ngụt.

Nhà cửa hai bên đường trước kia đẹp đẽ mà bây giờ đều xấu tiêu điều. Hầu hết các cửa kính đều bể hết.

Trên các con đường trong thành phố không có một chiếc xe nào. Chỉ có xe điện nhưng cũng là thứ xe đi hôm đợ đây.

Bên chung đi trong thành Leningrad giống như bên quê sự vậy không có ai đeo ca-ra-vach hết, cho đến thứ nón cách cũng ít người có chú đi đầu trần cả tu. Bọn đàn bà lại càng tồi thảm hơn nữa. Phần đông đều bận áo cụt cut lay, cũng có đôi người bận áo dài nhưng không bao giờ đi nón. Không có cô gái nào từ tuổi và xinh đẹp mà tô ra cái vẻ muốn trang điểm hết. Cái chế độ Nga Sô-viết đã làm cho người ta có cái dung mạo của kẻ hành khất cho nên bọn đàn bà không được trang điểm bao giờ.

Bọn trẻ còn rất đông mà ít thấy vàng vẻ và tất cả đều đi chưn không. Ở Nga, trước kia nón thước điều là mà nhứt đung của họ thế mà bây giờ không thấy ai hết hết.

Cho đến bọn boy ở nhà hàng cũng chẳng khác gì nhưng, đến tội-nhơn khổ-sai vậy, bận quần áo trong rất rộng, đầu thì cạo trọc...

Cái quang cảnh nghèo khổ ở thành Lénin-grad đó làm cho chúng tôi phải não nùng trong dạ, như lời chúng tôi đã nói trên kia.

Trò đời...

(Tiếp theo trương nhứt)

sau ngày, mà phần đối sự sai gia đồng bọn cho đến kỳ cùng, chỉ có ngày thứ sáu, thêm một tờ phụ lương để hiểu là Impartial Annamite, ở dưới đi lanh xu lên quyền An-nam (Indo-chine), mà nhiệm báo L'Impartial giao cho người Annam-nết, để lợi dụng cái lòng quyến luyến người Việt Nam đối với đồng bào chung không bao giờ bỏ quên binh sức lợi quyền của nhà hàng Đông-Pháp. Nếu kh. Nhà nước định sai tiền lời về việc cho ông, nhà báng Đông Pháp không đồng lòng, thì bản L'Impartial đem hình mỗi anh xã trị ngồi chính chế trên cái bể, mất hơn hỏ nơi trong.

« Nếu Nhà nước ep nhà báng sai thì lời thì Annam lại phải vào tay ta. bẻo cho ta ! »

Thánh-Nhân dạy người quân tử phải nói theo cái đạo trung đung mà xếp với đời. Nhà triết học đời xưa ở thành La-mã cũng nói : « Cái đức ở giữa. »

Báo L'Impartial theo đạo bọ không bắt chước nhà triết học ấy nên đi báng bai đã không cái lẽ quí của cái cỡ chỉ đáng khen đáng kính ấy nó tôn tại ở giữa trên không...